

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-banásos polt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryftár polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, augusztus 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Csendőrsapat a megyegyűlésen.
- Vihar az aradi téglagyár közgyűlésén.
- A titokzatos dráma.
- A bécsi kettős öngyilkosság.
- Vége a potya-nótázásnak.
- A botrányvármegyéből.
- Az ál-férj.
- Az elfogott gonosztevő.
- Sulyos vádak egy aradmegyei iskolaigazgató ellen.
- „Boldog vagyok.”

Kapuzárás.

Arad, augusztus 3.

A munka érdemi része véget ért, ami még hátra van, csak formalitás. A képviselőház már megkezdte nyári szünidejét, miután elvégezte mindazt a feladatot, amelyet a rendkívüli és nehéz viszonyok erre a kivételes nyári munkaidőre eléje szabtak. Elvégezte pedig becsülettel, az országnak hasznára és — úgy gondoljuk — mindenkinek jogos megelégedésére. Nem emlékezünk olyan időre, amikor az ország közvéleménye a parlament működését olyan megoszlatlan rokonérzéssel kísérte volna, mint mostan. Bizonyosság rá, hogy a kimondottan ellenzéki sajtóorganumok is vagy nyíltan, vagy hallgatólagosan elismerték a parlamenti viták magas szintjét, komolyságát, hozzáértését, tárgyilagosságát. Ami gáncs és kritika megnyilatkozott, az sem a kormány és a parlament munkásságának érdeméről szólt. Csak az ellenzéki pártoknak helyzetükkkel való elégedetlensége nyilatkozott meg ben-

nük, inkább általános szólásokban, sem mint az ügyek és dolgok szakszerű birálatában. Amit végre, tekintve az előzményeket, meg lehet érteni és meg lehet bocsátani. A nagy politikai fordulat ezeknek a pártoknak hatalmi érdekeit csakugyan súlyosan érintette. De hát vannak idők, amikor az ország érdekeit a pártérdekeknek fölébe kell helyezni. Ez az idő pedig feltétlenül bekövetkezett akkor, amikor már nem az volt a baj, hogy az ország ügyeit rosszul intézték, hanem az, hogy sehogysem intézték.

Minden ellentmondás nélkül megállapíthatjuk tehát, hogy az új parlament hatheti munkája általános megelégedést keltett és az ország reményével és bizalommal várja ősszel a folytatását. Erre a reményre és bizalomra a képviselőház nem azzal váltott jogot, hogy az eléje kerülő javaslatokat és előterjesztéseket elfogadta és megszavazta. Amilyen öröndetes, hogy az elintézett javaslatok vitáiban, még a kissé hosszúra nyúlt felirati vitában sem volt egyetlen olyan momentum, amely a tanácskozások rendes menetét, a parlamenti formákat és rendet megzavarta volna, annyira megütköztünk volna azon, ha a parlament egyszerű szavazógéppé süllyed és az ügyeket kritika és érdembeli megvitatás nélkül intézi el. Minden vitán és kétségen felül állt az, hogy az elfogadott javaslatok az államnak legsürgősebb szükségleteit elégítik ki. De azért a parlamentnek

kötelessége a kormány előterjesztéseit oly módon bírálni meg, hogy a velük összefüggő kérdések tisztázásának, a kételyek eloszolásának, a parlamentnek szándékaival, felfogásával, kivánságaival tisztában legyen. Mert parlamentáris felelős kormányzás csak így lehetséges, a parlament a kormányzásra csak így gyakorolhatja a maga alkotmányos befolyását.

Az utolsó évtized parlamentáris története különös tanulságokat nyújt. A parlament állandóan két véglet között mozgott. Voltak idők, amikor haragos, szenvedélyes vitáival nem bírálta, nem javította, de szándékosan megakasztotta az ügyek intézését és az országot a legnagyobb zavarokba és válságokba sodorta, anélkül, hogy ereje és akarata lett volna ezekből a válságokból ki is vezetni. A másik véglet az volt, amikor szinte bírálathoz és ellenőrzés nélkül fogadta, valósággal passzive tűrte a kormány előterjesztéseit és jelentéseit. Az országot vagy vég nélkül és cél nélkül izgatta — vagy elaltatta.

A mostani parlament szakított mind a két véglettel. Modern volt, nem szónokolt, hanem tanácskozott. Nem tért ki a kérdések előtt, hanem megvitatta és tisztázta azokat. Nem volt ernyedő és apatikus, de nem engedte magát az ügyekkel és az ország mai helyzetével és mai érdekeivel össze nem függő meddő sérelmi politikának utvesztőjébe sem ragadtatni. A szó nemes értelmében dolgozott. Eszmék és elvek harca volt ez is, de nem a meddően hirdetett,

Felbontatlan levelek.

Írta: Kanizsal Ferenc.

A multkor megint premiére volt, tehát a kis ösésmet, Palkót, megint elvittem a színházba. Az ő szemé még romlatlan és meg tudja látni a dolgokat igaz mivoltukban. Ha meg akarom tudni, mi a véleményem az új darabról, kikérem a Palkó kritikáját. És ő rendszerint fején találja a szöveget.

— Nos, Palkó, beszélj. Hogy tetszett? — kérdeztem tőle a legutóbbi alkalommal.

— Azt a hisztória, azzal a levéllel, számárság. És nem is bíhető.

Ahán! A harmadik fölvonásban Neumanoff orosz nagyherceg levelet kap; fölolvassa és a cselekmény ha őja elmenekül a zátonyról. Jó szemé van, mondom, a kis legénynek. Ha ebből nem válik drámairó, akkor csakugyan megérdemli a közönség, hogy leveleket olvassanak föl neki a színpadon. Ime, ez a fiu, anélkül, hogy tanulta volna, megérzi a színpad törvényeit ösztönösen. Hát persze, a huszadik században már nem illik, hogy a szerző a posta intézményét Deus ex machinaként szerepeltesse. Ez megjárta a régi, jóhiszemű világban; de ma már tilos a levél. Kíváncsi voltam, hogyan bizonyítja véleményét Palkó öcskös.

— És miért számárság az a levél?

— Mert Neumanoff nagyherceg teli van adóssággal.

— Nem értelek.

— Akinek adóssága van, az nem bontja

föl a leveleket. Az én papám sohasem bontja föl a leveleit.

Ez beszéd! Ez több, mint dramaturgia. Ismét tanultam valamit...

És így jut eszembe romályos, elmondatlan, de megtörtendő történeteknek egész légiója... És ezek a történetek oly egyformák. A történet régi, mint a szerelmi dal, — ám mégis mindig új marad. Persze, az írók és poéták nem látnak tovább az orruknál és csak az eltévedt, vagy legfőbb a meg nem írt levelek költészetéig vetemednek. És megfélekeznek azokról a levelekről, miknek pecsétje töreppen, borítékja föltéptelen marad... Oly levéltitkok őriztetnek meg ezen a módon, amelyeket még az sem sért meg, akinek joga volna hozzá. Megeshetik talán, hogy más elolvassa. De a címzett soha...

Csodálattal tekintek azokra, akik a föl nem bontandó leveleket írják. Miért írják, holott tudván-tudhatják, hogy egy szavuk nem sok, de annyit sem fog a címzett a levélből elolvasni? Vagy vannak köztük filozófusok, akik nem is írnak semmit, csak üres papirokat rejtenek a borítékba? Lehet. Hiszen idevág a közjegyzők gyakorlati eljárása is, akik az ovatoló iratban esetről esetre hangsúlyozzák, hogy adott időben megjelentek az elfogadó lakásán, őt fizetésre szólítván föl; holott nem jelentek meg, mert tudják, hogy hiába tették volna. Érdemes volna egyszer egy közjegyzőt megírásfálni; és érdemes volna a föl nem bontandó

levél borítékát fölnyitni: van-e benne levél, vagy nincs?

...Egyik barátom a multkor fölkerít, lennék segítségére a rendcsinálásban. Főlsleges iratait égette el és a kiválogatásban, hogy gyorsabban menjen, kellett a segítségem. Több megsárgult, régi levél akadt így a kezem ügyébe. Fölbontatlanok voltak. A borítékok cégnyomása, pecsétje és egyéb külső jelölje némi — bár határozatlan — sejtelmet nyújtott a tartalom felől. A leveleket elégettük és eltűntem azon, hogy ugyan miféle közléseket emésztettek meg a lángok?

Valamennyire ismerem a barátom multját és ekkép képzeltem el a levelek napfényre sohasem jutott tartalmát:

I.

Tisztelt Nagyságos Ur!

Ami a két öltözöt nyári zakkó ruhát illeti, amiről tegnap mértéket méltóztatott venul és amit vasárnap reggelre okvetlenül megrendelni, illetve elkészíttetni parancsolni tetszett, erre nézve tegnap elfelejtettem megmondani, miszerint csak akkor szállíthatom, ha K. 100 (száz korona) előlegét méltóztatik fizetni, mert b. számláján 1200 korona van még hátra, és a 30 korona havi részletet hónapok óta elfelejtetni tetszett fizetni; én szegény iparos vagyok és addig nem is engedem a szabásznak, akinek a fizetése havonta 120 forint, (és miből fizesse, ha a kuncsaftok nem fizetnek?) hogy belenyírjon a szövetbe. Együttal föl szólítom, hogy a régi adósságot is méltóztatásuk törlessz-

hanem az alkalmazott elveké és eszméké. A parlament rövid ülészakának legfőbb eredményeit abban látjuk, hogy érzés és gondolatban közeledett a valódi élet érzés- és gondolatvilágához. A felirati vita a kormányzás gyakorlati feladatairól, az indemnitásnál az ország pénzügyi helyzetéről, a kölcsönjavaslatnál Magyarország hiteléről, a román kereskedelmi szerződésnél a kereskedelempolitika modern feladatairól és a legégetőbb kérdéssről: a drágaságról. Az ujoncjavaslatnál a véderő igazi feladatairól, szervezéséről, az ország kulturális és gazdasági életére való hatásairól volt szó. A parlament levegője megtelt étellel, visszhangot adott mindnyájunk gondjainak, bajainak, érzéseinek, vágyainak. Egyszerre megértük, hogy olyan parlamentünk van, mely bennünket nem izgat, nem keserít, munkánkban nem hátráltat, hanem amely érettünk és velünk dolgozik.

Semmi elfogultság nem szól belőlünk, amikor megállapítjuk, hogy a hathetes tanácskozásnak ezeket a nagy eredményeit első sorban a kormány és a többség tagjainak köszönhetjük. A felirati vitának Láng Lajos komoly, tartalmas, a politika nagy kérdéseit felölelő beszéde adta meg az alaphangot, Tisza István szenzációsan érdekes és politikai eseményszámbe menő megnyilatkozása tette nagygyá és érdekesé és méltóbb befejezését még elképzelni sem lehet, mint amilyen Khuen-Héderváry Károly gróf beszéde volt, amelyben megnyilatkozott elmondójának nagy államférfiúi tudása, akaratereje, államművészetének, nagy kvalitásainak, egyéniségének mindenkit megnyerő és lefegyverező vonzó közvetlensége.

Az ellenzéki pártok szónokai is dicsegetre méltó módon alkalmazkodtak a tanácskozásoknak ehhez a nivójához. De ugyancsak minden elfogultság nélkül konstatalhatjuk, hogy Apponyi szónoki művészete akkor kapta vissza régi nemes tűzét és szárnyalá-

sát, amikor a felirati vitánál a miniszterelnök, az ujoncjavaslatnál a honvédelmi miniszter beszédei adták meg erre az alkalmat. Hieronymi Károly és Lukács László beszédei pedig, amig egyrészt győzelmes polémia keretében szoritották vissza a sérelmi politika bátortalan kísérleteit, az ország kereskedelmi és pénzügyi politikájának feladataira terelték a parlament és az ország figyelmét. Ezért oly biztató a parlament jövője. Nincs itt szó elernyedésről, apátiáról. Ez a képviselőház dolgozni fog a szó igaz parlamenti értelmében.

Csendőrcsapat a megyegyűlésen.

— A marosvásárhelyi anarchia. — A mai közgyűlés. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Arad, augusztus 3.

Ma délután folytatták Marosvásárhelyen Marostordavármegye közgyűlését, amelyet tudvalevőleg már tegnap is csak csendőrfedezet mellett lehetett megnyitni. Ma délután az ellenzék olyan terrorizmust fejtett ki, hogy a főispán pártja kivonult a teremből és magára hagyta a zajongó társaságot.

Valószínű, hogy Marosvásárhelyre királyi biztost fognak kinevezni, mert Erődy főispán nem tud rendet teremteni a féktelenkedők között.

A mai eseményekről ez a tudósításunk szól:

Marosvásárhelyről jelentik: Erődy Sándor főispán ma délután félnyolcor nyitotta meg a folytatólagos közgyűlést. Köllő alispán csendőrökkel rakatta meg a megyeházát és a közgyűlési termet. Miután a főispán nem rendelkezhetett a csendőrséggel, a munkapárti bizottsági tagokat a csendőrök nem engedték be a terembe. Erődy megnyitván a folytatólagos közgyűlést, felolvasta a belügyminiszter rendeleti utasítását és kijelentette, hogy ennek értel-

mében a közgyűlést bizonytalan időre elhalasztja. Ektelen lármá, fűsiketítő zaj támadt. Az ellenzékiek a székeket és padokat csapkodták, miközben a főispán és a vele tartó tisztviselők kivonultak a teremből. Az ellenzék bent maradt. Désy Zoltán indítványozta, hogy írjanak fel a kormányhoz, az erőszakos és törvénytelen eljárás ellen. Urmánczy Nándor orsz. képviselő a belügyminisztert támadja és kéri a bizottsági tagokat, tartsanak ki továbbra is Köllő alispán mellett. Pozsonyi Gábor törvényeségi elnök azt indítványozza, írjanak fel sürgősen a kormányhoz, hogy hat napon belül hívják össze a folytatólagos közgyűlést. Az ellenzék az alispán éltetésével a Kossuth-nóta hangjai mellett távozott a teremből.

Erődy főispán a közgyűléseken szerzett sármalmas impresszióit a következőkben mondta el:

— A második névszerinti szavazás után, mely Désy Zoltán indítványa felett folyt, Balla Aladár főjegyző felolvasta a szavazás eredményét, mely szerint az indítvány mellett 96-an, ellene 88-an szavaztak. Mivel az alispán feljegyzései szerint ez az eredmény hamis volt, oda fordultam a főjegyzőhöz, hogy kérdőre vonjam a hamisítás miatt. A teremben, ahol mintegy kétszáz bizottsági tag és ugyanennyi közönség volt jelen, a Désy tábor ordító ujongásba tört ki a hamis eredmény hallatára. Azt hitték, hogy a közgyűlés az indítványt elfogadta. Nálam volt azonban az alispán hivatalos feljegyzése, mely szerint az indítványt három szótöbbséggel elvetette a közgyűlés. Mondom: oda fordultam a főjegyzőhöz, hogy felelősségre vonjam és a kezemben tartottam a hivatalos ívet, amelyen a valódi eredmény volt feljegyezve. Balla Aladár főjegyző látva az ívet a kezemben, hirtelen kikapta és össze akarta tépni. Én az ív után nyultam, hogy visszaszerezem és vissza is került hozzám később — tehát bizonyítékom van rá, hogy meghamisították Désyék a szavazás eredményét — mikor mintegy huszan felém rohantak és egy pillanat alatt körülfogták az elnöki széket.

— Az én híveim valamivel hátrább állottak és csak egyetlen hívem volt közvetlen melletttem, Teleky Samu gróf kegyelmes ur, a főrendiház alelnöke, ki látva, hogy a megvadult emberek rám akarnak rontani, elém állott és hangosan kiáltotta rájuk, hogy az ő testén keresztül juthatnak csak hozzám. Közben tinta-

teni, ellenkező esetben kénytelen lévén ügyvédnek átadni, midőn vagyok tisztelettel alázatos szolgája, további b. megrendeléseit várva:

Csórege és Kratofil
angol uri szabók termei.

II.

Kedves doktor ur,

nehogy félreértés legyen köztünk, siatek tudomására hozni, még mielőtt megkérné a lányom kezét, hogy én diplomás embernek, aki még csak nem is ügyvéd legalább, a gyermekemet nőül nem adom, mert én egyszerű üzletember vagyok és a vőmtől is azt kívánom, hogy értsen a fakeskedéshez. Különbén is önnek adósságai vannak és én, amikor olyan fiatal ember voltam, mint maga, csak magánhivatalnok voltam, havi 75 forinttal, és mégis volt a takarékbán K. 1650.— betétem, mint megtakarított fölösleg. Ne is fáradozzék tehát a további udvarlással, és legcélszerűbb, ha jövőben gondosan ekerüli házunkat. Őa fölveheti a kérdést, mint uriember és doktor, hogy nem lesz-e föltűnő, ha Őn, aki eddig minden héten legalább hétszer megtisztelte személyes jelenlétével szerény hajlékomat, egyszerre, minden átmenet nélkül, kimarad. Legyen nyugodt, nem lesz föltűnő, mert én már megmagyaráztam a dolgot a Réseinnek, a lányomnak. És ha másoknak föltűnő, épen azt akarom és fölvilágosítok, ha kér-

dik, mindenkit. Egyébként, privátim, nagyrabecsülöm Őnt; és mint ember, elismerem kiváló erényeit, de mint atya, vérző szívvel bár, de határozottan elutasítom magamtól annak a szerencsének még a lehetőségét is, hogy Őn a vőm legyen. A lányomnak hiába ír levelet, az ugys az én kezemhez jut.

Kitűnő tisztelettel jegyzek:

Stuczek Bernát s. k.

fakeskedő, saját ház.

III.

Mélyen tisztelt Doktor Ur!

Kedves Barátunk!

Szerencsések voltunk tőled megbízást kapni, hogy tárgyaljunk az általad fölpofozott ellenfél segédeivel. Bátorkodunk szíves tudomásodra hozni, hogy Stuczek ur elismeri ugyan a pofonokat, lovagias elégtételt is követel, ámde segédjei útján kinyilatkoztatta, hogy csak akkor fogadja el tőled a lovagias elégtételt, ha előbb megfizeted neki azt a nyolcvanöt (85) forintot, melyet, mikor még barátságban voltatok, több részletben kértél tőle kölcsön, de amelyet megfizetni eddig elfeledni méltóztatál. Stuczek ur segédei mereven ragaszkodnak ahhoz a fölfogáshoz, hogy az ellenfelek lovagias térre addig nem bocsáthatók, amig anyagi differenciák forognak fön. Stuczek ur megbízottai éléken hangsúlyozták felük abbeli nézetét, hogy ha a hitelező-

ket párbajban lelőni lehetne, ez igazságtalan módja volna az adósságok rendezésének; és hogy valakit megpumpolni, aztán fényes nappal, a kávéház terraszán fölkapelni, nem tartozik azon módszerek közé, amelyekért bárki rajongana. Hogy tehát egyáltalán tovább tárgyalhassunk, légy szives, küld el forduló hordárral a kérdéses 85 forintot és küldj azonkívül is még vagy harmincat, mert a Beléndek-kávéházban tárgyalunk és eddig is elfogyasztottunk három üveg pezsgőt.

Lovagias üdvözléssel, tisztelő barátaid:

X. Y. — Q. Z.

IV.

Szeretett öcsém, Károly,

reszkető kézzel diktálom titkáromnak jelen soraimat és kívánom, vajha levelem friss egészségben találna és hogy még számos évig élj a Mindenható kifürkészhetetlen kegyelméből. Drága öcsém, én imádkoztam érted hét miatyánkot és hét üdvözlégyet, miszerint az Isten őrizd angyala távoztassa el tőled a Sétánt, az általa sugalt tervet, hogy végre ne hajtsad. Azt írtad, hogy ha azonnal, esütörtök estig, táviratilag 1000 koronát nem küldök, de legalább 800-at, a többi postán, akkor fejből vedd magad. Nem táviratoztam, mert az öngyilkosság bűn és bűnnel engemet, az Ur alázatos pásztorát terrorizálni nem lehet és nem szabad. Mire jelen levelem kezeidhez jut, már szombat lesz. Ezt nekem köszönheted, a te szerető nagy-

tartókat és hamutartókat dobáltak felém. Egy hamutartó a vállamon ért és megsértett.

— Természetesen, ez egy pillanat műve volt. A másik percben már az én embe-reim szétlökdösték őket, a dobálókat megpo-fozták és széjjelverték őket. Az nem igaz, hogy én revolvert ráctottam. Nem is volt ná-lam revolver, mert azt csak nem képzelhetem, hogy Désy Zoltán volt államtitkár, egy sereg képviselő és egyéb urakkal szemben revolverrel keljen védekezni. Különben mindent Désy Zoltán rendezett. Mikor a közgyűlést ma dél-előtt meg akartam nyitni, Désy az asztalt verte és irtózatossá vált, csapva, lármázott, hogy itt nem lehet tanácskozni, a közgyűlést nem lehet megtartani, mert csendőroket állítottam a folyosóra. Ők nagyon jól tudják, hogy ezt az intézkedést azért tettem, mert a bizottság-hoz nem tartozó elemek, akiket az ellenzék ve-zérei cdavezényeltek, hogy megzavarják a köz-gyűlést, kiszorítsanak a folyosóról, ahol az ablakokat beverdesíték.

— A jövő közgyűléseken, ha rendes tár-gyalás lehetetlen lesz, szigorubb rendszabályo-kat fogok alkalmazni. A közgyűlést hosszabb időre elnapoljuk és most már minden törvényes eszközzel véget akarok vetni annak a terroriz-musnak, amit néhány, a hatalomból kipottyant elkeseredett ember kifejt a megyében.

Felhivatalosan jelentik: Marostorda vár-megye ma délután négy órára halasztott köz-gyűlést Erődy Sándor főispán a belügymini-ster intézkedésére bizonytalan időre elna-polta. A mai közgyűlésre az ellenzék nagy előkészületeket tett. De nem maradt tétlenül Erődy főispán tábora sem, amely elhatározta, hogy az ellenzék durva inzultusait hasonlóval veri vissza. A közgyűlés megnyitása előtt csendőrök szállották meg a vármegyeházát és a közgyűlési teremben is volt két csendőr. Mikor a főispán a terembe lépett, hívei óriási éljenzéssel fogadták, míg az ellenzék dühösen abcugolt. Désy Zoltán államtitkár felugrott he-lyéről és lármásan tiltakozott a csendőröknek a terembe való rendelése ellen. Erődy az ellen-zék folytonos lármája közben emelkedett szó-lásra és bejelentette, hogy a belügyminiszter intézkedésére a közgyűlést bizonytalan időre elnapolja. Erre a zsváj valósággal fülsiketítővé vált. A főispánt reprodukálhatatlan szidalmakkal

bátyádnak, aki a végzetes estvén, amikor táv-íráti pénzküldeményemet hiába vártad, buzgón imádkoztam érted.

És különben is, szeretett öcsém, te igen nagy tévedésben vagy, ha azt hiszed, hogy ne-kem vannak nélkülözhető ezreim. Igaz, a ka-nonoki stallum, az Ur kegyes jóvoltából, jöve-deimez valamicskét; de az Ur adta és az Ur el is veheti, ha agyan előbb kedves atyád és többi testvérem el nem szedegetnének tőlem mindent és tegnap is hitelbe kellett vásárol-nom egy új hintót, mert a régit mégsem használhatom és mert amíg a bankból pénzt küldnek, addig napok is elmúlnak. És ne fe-ledd, kedves öcsém, hogy a te korodban én káplán voltam; évi fizetésem 40 forint volt és minden nap torna csuszpájt ettem. Amde isten-fő, jámbor voltam mindig, az Urat híven szol-gáltam és öreg napjaimra jobb móddal jutalmo-zott. Nem kell csüggedni, szeretett öcsém. Imád-kozzál gyakran és meglátod, megsegít az Isten! Dolgozzál, takarékoskodjál és Isten áldása nem marad el.

Az öngyilkosságnak pedig már a szándéka is halálos bűn. Ha tehát legközelebb gyónsz, ne feledd el meggyónni, hogy öngyilkos akar-tál lenni. Erősítsen meg téged az Ur és ne tö-rődjél világi hívságokkal. Imáimban mindig megemlékezem rólad, akihez vagyok változatl-anul állandó szeretettel, nagybátyád:

József.

illették és különböző tárgyakat dobáltak feléje. A főispán a legnagyobb háborgás közepette felállt helyéről és párthívei kíséretében eltávo-zott a teremről. Utána kivonult a közgyűlés higgadtabb eleme is. Az ellenzékiek nagy része bent maradt a teremben és elfogadták Posony Gábor indítványát, hogy a főispán ellen fel-íratot intézzenek a kormányhoz és az alispán a közgyűlést hat nap alatt hívja össze. Urmánczy Nándor kitartásra buzdította a jelenvoltakat, aztán ő is kivonult. A közgyűlés elnapolását az egész vármegyében nagy megnyugvással vették tudomásul és elítélik a tuzók magatartását, amely miatt már az ellenzék nyugodtabb tagjai is el-fordultak tőlük. Nagy visszatetszést szül az egész vármegyében az is, hogy az ellenzék a vár-megyei tisztviselőket is renitenciára buzdítja. Ezzel pedig a tisztviselők állásukat teszik koo-kára, mert a főispán a legnagyobb szigorral jár el ellenük és a renitens tisztviselőket rö-g-tön felfüggeszti.

Vihar az aradi téglagyár közgyűlésén.

— Gyanúsító hangok. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 3.

„Az aradi első gőztégla, cserép és agyag-áru gyár részvénytársaság“ ma délután tartotta immár másodikban, ez évi rendes közgyűlést. Az ez év március 4 én tartott közgyűlés hatá-rozatait tudvalevőleg az aradi királyi törvény-szék Pichler János és társai részvényesek kérelmére megsemmisítette, mert az igazgatóság a közgyűlést megelőző három napon túl is az alapszabályok ellenére elfogadott részvényeket és ezek tulajdonosának a közgyűlésen szava-zatot biztosított. A mai közgyűlés a részvényesek nagy érdeklődése mellett folyt le és meglehető-sen szenvedélyes hangú volt. A közgyűlés eredményeképpen az igazgatóság összes javaslatait elfogadták, a felmentvényt nekik megadták és a régi igazgatóságot és felügyelő bizottságot újból megválasztották.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Kristyóry János elnök pontban három órakor nyitja meg a közgyűlést és konstátálja, hogy negyvenegy részvényes jelent meg, akik összesen 1390 szavazatot képviselnek. A jegyzőkönyv vezetésére felkéri Szalay Károly dr. ügyészt, hitelesítésére Institoris Kálmán és Szabó Frigyes dr. részvényeseket. Az újabb közgyűlés azért vált szükségessé, mert a tör-vényszék a márciusi közgyűlés határozatait for-mai okokból megsemmisítette.

Kell József dr. szólal fel ezután. Pichler János, Novák Péter, Blaskovich Ferenc és társaik, valamint a saját nevében is tiltakozik az ellen, hogy az Aradi Ipar- és Népbank ál-tal vezetett jegyzék alapján állapítsák meg a letett részvények és így a szavazatok száma. Alapos indok forog fenn az iránt, hogy vala-mint a múlt közgyűlés alkalmával, úgy most is szabálytalanul vezették és állították ki ezt a jegyzéket és közel fekszik az a feltevés, hogy miként a multkor, úgy ezuttal is el-fogadták a részvényeket a szabályszerű időn túl . . .

Kristyóry elnök: Ez hazugság!

Kell József dr.: Tiltakozásunkat írásba foglalva, átnyújtjuk az igazgatóságnak. (Nagy zaj. Felkiáltások: Ne gyanúsítson!)

Kristyóry elnök a felháberodás hangján tiltakozik az ellen, hogy az Aradi Ipar- és Népbank-ot meggyanúsítsák. Felolvassa a bank

julius 30-áról kelt levelét, mely igazolja, hogy az Ipar- és Népbank-nál, az Aradi Első, az Aradmegyei és Arad—Csanádi Gazdasági Takarékpénztárnál a csatolt jegyzék szerint összesen 1390 darab részvényt helyeztek le-tébe. Visszautasítja a pénzügyi tisztességét érintő hangot. (Zajos helyeslés)

Kell József dr. megindokolja tiltakozását. A múlt közgyűlés alkalmával is előterjesztettek a letett részvényekről kiállított jegyzéket és ké-sőbb kiderült, hogy ez szabálytalanul lett ve-zetve és a takarékpénztár a szabályos időn túl is elfogadott letébe részvényeket. A részvénye-sek egy csoportja ezért meglámadta a közgyü-lési határozatokat és a törvényszék meg is sem-misítette azokat. Ilyen előzmények után teljesen jogos a tiltakozásunk, különösen pedig azért, mert az Ipar- és Népbank, mikor néhány nap előtt nála érdeklődtünk, minden felvilágosítást megtagadott.

Kézbekiáltások: Joga volt hozzá. Nagyon jól tette! (Zaj.)

Szalay Károly dr. szintén az Aradi Ipar- és Népbank érdekében szólal fel. Példátlan eset, hogy egy pénzügyi intézetet így meggyanusít-sanak. Konstátálja, hogy a bank szigorúan a kapott utasítások szerint járt el. A múlt köz-gyűlésen épen azok tették le a szabályszerű időn túl részvényeiket, akiket a felszólaló kép-visel. És ezt most épen ő is használják fel az igazgatóság ellen.

Szalay dr. szavait helyesléssel fogadták. Ezután áttérnek a tárgysorozat második pont-jára. A második pont az igazgatóság és fel-ügyelő bizottság jelentése, a zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és az igazgatóságnak a veszteségre vonatkozó indít-ványa.

Szalay dr. olvassa fel a jelentést. Az 1909. év ismét kedvezőtlen volt, az építkezések, mi-ket még az előbbi igazgató végzett, az alaptőke nagy részét felemésztették, kénytelenek voltak drága kölcsönökhöz folyamodni. Ezek folytán a mérleg 51.380 korona 46 fillér veszteséget tüntet ki. Az igazgatóság javasolja, hogy a veszteség csökkentésére a 19.562 koronát kitevő tartalékalapot használják fel, a fennmaradó veszteséget pedig a következő év számlájára vigyék át. Kéri az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadását.

Pichler János nagy zajban a következő indítványt teszi:

— „Indítványozom, hogy a közgyűlés az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését, továbbá az 1909. évi zárszámadásokra és mérlegre, valamint a veszteség csökkenté-sére vonatkozó javaslatait, mint irreálisakat és a való viszonyoknak meg nem felelőket ne fogadja el és a felmentvényt nekik meg ne adja.“

Az indítványt, amelyet semmivel meg nem okolt az indítványt tevő, nagy zajjal és lármá-val fogadták. A megtámadott igazgatóságot Krenner Zoltán dr. vette védelmébe.

— Nekem is van egy indítványom és javas-latom. Ez az, hogy az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését fogadjuk el és a felment-vényt adjuk meg. Előttünk egy ellentétes indit-vány hangzott el, de indokolására vonatkozó-lag egy szót se hallottunk. Ez maga is karak-terizálja az indítványt és bizonyítja, hogy meg-gondolás nélkül tétetett és csak azt célozza, hogy akadályokat gördítsenek az igazgatóság utjába. Pedig az igazgatóságot gános nem ér-heti. Ha valakit gános érhet, az csak az előbbi vezérigazgató lehet, aki kellő szakértelem hi-ján az alaptőke háromnegyed részét beépítette, forgó tőke pedig egyáltalán nem maradt. Mi-kor ezt az egyént az igazgatóság eltávolította

ezt örömmel vette a közgyűlés tudomásul. Most pedig, mikor az igazgatóság nagy anyagi áldozatokkal konszolidálta a társaság ügyeit és tőkét akar beszerezni, ennek útját állják. Annál következetlenebb eljárás ez, mert tavaly már tudomásul vették a 100.000 korona elsőbbségi részvény kibocsátását. Most egyszerre nem kell. Hol voltak az urak akkor, mikor az elsőbbségi részvényeket jegyezni kellett volna? Az igazgatóság nagy anyagi kockázattal maga jegyezte a tavalyi évre eső 50.000 koronát. Persze könnyebb előkelő embereket azzal gyanúsítani, hogy összejátszanak egy pénzintézettel és hamis jegyzések készítésére bujják azt fel. Egyhén szólva ez az eljárás igen frivol.

Közbekiáltások: Ugy van! Frivol dolog! Krenner Zoltán dr.: Indítványozom, hogy az igazgatóságnak bizalmunkat és köszönetünket fejezzük ki.

Pichler János: Elértéktelenítik a részvényeket. Befűthetünk velük! (Zs.)

Mandl Vilmos dr. a mérleg realitását bizonyítja. Az igazgatóság teljes erejével arra törekszik, hogy a vállalatot jövedelemhez juttassa. Erre van is kilátás, ha meg nem akadályozzák az igazgatóság munkáját.

Kristyóry elnök ezután elrendelte a szavazást, amelynek eredményeképpen 704 szavazattal 677 ellenében az igazgatóság összes indítványait elfogadták és a közgyűlés nekik bizalmat és köszönetet szavazott.

A tárgysorozat harmadik pontja az igazgatóságnak azon indítványa volt, hogy a múlt évben elhatározott százezer korona értékű elsőbbségi részvény második részletét becsásásák ki.

Pichler János ismét felszólal.

Indítványozza, hogy a közgyűlés a javaslatot mint törvényellenest és a társaság érdekeit mélyen sértőt, ne fogadja el. A közgyűlés azonban másként határozott és 707 szavazattal, 678 ellen hozzájárult az igazgatóság javaslatához.

E határozat folytán alapszabály-módosítás vált szükségessé, amelyet szintén elfogadtak.

Végül az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása következett. A részvényesek egy része a szavazás előtt eltávozott a teremből, mire a régi vezetőséget egyhangulag megválasztották. Igazgatók lettek: Ids. Kristyóry János, kisjolsvai Szabó Zoltán, Mandl Vilmos dr., Goldschmidt Sándor, Kneffel Lajos, Hönigsz Nándor, Priegl György. A felügyelő bizottság tagjaivá megválasztották Funkelstein Józsefet, Hehs Vilmost és Kell Lajost. Póttag lett: Nemess Géza.

A háború és a telefon. Bécsi tudósítónk telefonozza: Az új távbeszélő-szabályzatnak van egy pontja, melynek értelmében a telefonigazgatás a szolgálatot vagy teljesen, vagy pedig egyes vonalakon bizonyos fajta hírekre meghatározott, vagy pedig határozatlan időre megszüntetheti. Ugy mondják, hogy ezt az intézkedést egyenesen a hadügyminiszter határozott kívánságára illesztették bele az új szabályzatba. A hadügyminisztérium e kívánsága igen kellemetlen tapasztalatokból fakadt. Az anneksziós válság idején ugyanis a monarchia déli határán tett katonai intézkedésről telefon útján hírt adtak a külföldnek.

Az iglói választás. Iglóról jelentik: Az iglói kerületben holnap lesz a képviselőválasztás, amelyen Münnich Károly munkapárti jelöltet előreláthatólag óriási többséggel fogják megválasztani. A függetlenségi Ritoók János fellépését nem veszik komolyan.

A bécsi kettős öngyilkosság.

— A százados drámája. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 3.

Lepünk mai számában hírt adtunk arról a családi tragédiáról, melynek áldozatai Krokoszczinsky bécsi százados és a felesége. Az asszony tegnapelőtt fűbe ölte magát és ezt a százados annyira szívére vette, hogy felakasztotta magát.

A százados öngyilkosságának körülményeit, valamint a tragédia előzményeit a következőkben ismertetjük:

Már tegnapelőtt, midőn a százados a lövés hangjára besietett feleségéhez és az asszonyt halva találta, oly nagy foku kétségbeesés vett raj a erőt, hogy hozzátartozói jónak látták megfigyelni. Krokoszczinsky kapitány feleségének hozzátartozóival együtt az éjszakát álmatlanul töltötte. Tegnap felravatalozták a halottat. Az egyik szobát feketével vonták be, harminc gyertya égett a ravatal körül. Az egyik család virrasztott a halott felett és ennek kellett vigyázni a kétségbeesett férjre, hogy kárt ne tegyen magában. Krokoszczinsky kapitány tegnap egész délelőtt íróasztalánál ült és megszakítás nélkül írt.

Délután otthon maradt és estefelé eltávozott a ház egyik félreeső helyére. Fegyver nem volt nála, mert gondosan elraktak előle mindent. Itt követte el szűzán az öngyilkosságot, amint ma megírtuk. A holtestet rögtön levágták, de az előhívott orvos, Horn dr. már csak a beállott halált konstataálhatta.

A bécs meidlingi családi tragédia nagy felűnést keltett mindenfelé. Még késő éjjel is a kíváncsiak nagy tömegei állottak Jiskra György burogyáros Murlingen utcai háza körül, ahol Krokoszczinsky kapitány családjával ez év májusa óta lakik. Jiskra György a kapitány apósa. A kapitány 1905. farsangján vette el feleségül Jiskra Annát. Az após kezdetben nem nézte jó szemmel ezt a házasságot és ellenezte is, mert azt szerette volna, ha egy butorkereskedő fia veszi el a leányát. Végül azonban beleegyezett és a házasság nagy pompával ment végbe.

A házasság kezdetben nagyon boldog volt. Két fiúgyermekük született és a fiatal pár nagy évszámot kapott a szülöktől, úgy, hogy anyagi gondok sem bántották őket. Lassanként azonban apró félreértések támadtak a házastársak között, amiknek oka valószínűleg az a nagy korkülömbőség, amely közöttük volt. Krokoszczinsky né mindössze huszonnégy éves volt, életvidám, gyönyörű asszony, aki szerette a mulatást, szerette az élvezeteket és szeretett társaságba járni. Férje huszonhárom évvel volt idősebb nála, komoly természetű ember, akit gyakran győzött a féltékenység és nem egyszerűt néjének szemrehányásokat tulságos vidámsága miatt. Ez a féltékenység volt állítólag oka annak, miért változtatott a kapitány olyan gyakran garnizont. Legutóbb Brünben voltak, ahol látszólag szintén a legteljesebb egyetértésben éltek. Ez év májusában Bécsbe helyezte át magát a kapitány és itt észlelték Krokoszczinsky né, hogy gyakran rosszkedvű és buskomor.

Tegnapelőtt este sétáról jött haza a házaspár. Krokoszczinsky né elküldötte hazulról a szobalányát, aztán így szólt az urához:

— Menj le kérlek, mama akar veled beszélni.

A kapitány le is ment anyósához, de ez megmondta, hogy nem hívatta. Ekkor rossz sejtelmétől gyötörve felrohant az emeletre, de

már későn. A lépcsőn revolver durranást hallott. Berohant a szobába és ott találta feleségét, amint a földön fetrengött és egy Browning-revolvert szorongatott görcsösen az ujjai között. Az asszony szívenlőtte magát. Férje és anyja karjai közt halt meg és utolsó szavai ezek voltak:

— Bocsássa meg anyám!

A kapitány már tegnap célzásokat tett arra, hogy öngyilkos lesz. Miután a fegyvereket elzárták előle, felakasztotta magát. A szülők, kiknek egyetlen leánygyermekük volt a kapitány felesége, majd az ezüket vesztik bánatukban. Egész nap sírnak és nem lehet őket megvigasztalni.

A legboldogabb ember.

— Akit az Ehrlich-szer gyógyított meg. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 3.

Megírtuk, hogy a kolozsvári bőrgyógyászati klinikán Marschalkó tanár kísérletezett Ehrlich tanár csodaszerével. Pollák Kálmán szépsiszentgyörgyi 25 éves fakereskedő ma került ki a klinikáról és boldogságtól áradozva ezt mondta egy hírlapírónak:

— A rettenetes betegségbe, a sifiliszbe még március havában estem odahaza, Szépsiszentgyörgyön. Minden orvosi kezelés hasztalannak és sikertelennak bizonyult. A főtelmes kór egyre jobban terjedt a szervezetemben. Így jutottam el odáig is, hogy a múlt hét elején a torkomban és a szájpudlásomon is jelentkezni kezdtek a fekélyek. Borzasztó órákat éltem át. A kétségbeesés, az élet- és az önudor óráit. És egyetlen reménységem csak Ehrlich professzor csodáit művelő praeparátumában volt. Mult szerdán vonatra ültem és csütörtökön már Kolozsvárt voltam. Még aznap délben sikerült bejutnom Marschalkó Tamás dr. egyetemi tanárhoz, aki alaposan megvizsgálta. Akkor még egyetlen füres ágy sem volt a klinikán és így vasárnapig várnom kellett. Vasárnapra azután csakugyan üres is lett egy ágy a klinikán. Én tele felelemmel, aggodással vegyes reménykedéssel léptem át vasárnap ismét a klinika küszöbét. Berényi dr. asszisztens fogadott, aki rögtön a műtőterembe vezetett. Még néhány perc múlt el az előkészületekkel és azután uram, elkövetkezett az életem legnevezetesebb pillanata. Befecskendezték a fájómba az Ehrlich praeparátumot, a 606-ot. Maga a befecskendezés fájdalommentes volt. Csak mikor már lefeküdtem a kórógyba, akkor éreztem kevés fájdalmat. Izmaim, az inaim kocsonyaszerűen reszkettek. Természetesen elaludni nem tudtam és álom nélkül feküdtem hanyatt az ágyamon éjfélig. Éjjel tizenkét óraor kevés fájdalmamat mintha elvágták volna, megszűntek. Elaludtam és csak reggel hét óra felé ébredtem fel. Létfőn reggel orvosi rendeletre a klinika kertjében félórai sétát tettem, ami után, úgy 9 óra tájban némi kevés fájdalom ismét jelentkezett a bal lábamban. Lefeküdtem és a fájdalom röviden elmúlt. Uram! Képzélje el! Husz órával a befecskendezés után a torkomból, a szájpudlásomról eltűntek a fekélyek és a sebhegyek már bőrizni kezdtek. Beállt a gyógyulás.

— Mikor hagyta el a kórházat?

— Ma délben bocsájtottak el a klinikáról. Marschalkó professzor csak ennyit mondott az elbocsájtáskor: „Most már hazamehet. A saját felelősségemre mondom, hogy ön meggyógyult.” Szeptember elején ismét be kell jönnöm a klinikára, hogy egy vérvizsgálatnak alávetsem magamat. Egy igen jó barátom volt még velem egyszerre a klinikán, Gróf Jenő

városi állatorvos Hajduböszörményből. Betegségének ugyanazok voltak a tünetei, amelyeket nálam észleltek. Ő egy nap alatt gyógyult.

— Láttá ön azt a tubust, amelyből a praeparátumot befecskendezték?

— Hogyne láttam volna. Sőt: az orvosok voltak olyan kegyesek, hogy az elhasznált füvegtubust nekem adták emlékül. Itt hordom magamnál. Ez a 'izmánom!

És Polák Kalmán ezzel az emberiséggel egyetlen talizmánját megtekintés végett ajányultotta hírlapírónak. A tubus hengertőjásdad alakú. Alig két és fél centiméter hosszú és finom, vékony üvegtől készült. A nevezetes tubuson tintával a következő felírás olvasható: „606 — 25 a — 0.4 gr.”

— Minő érzései vannak most.

— Minő érzéseim? . . . Boldog vagyok. Örömtől reszket az egész valóm. És kimondhatatlanul nagy bánatot érzek Ehrlich és Marchalkó professzorok iránt. Megváltóim ők nekem! Visztaadtak az életnek, önmagunkat és az élet örömeinek. Még ma este a tiszórai vonatnál hazatárazom s otthon folytatom új kedvvel a régi munkát, legközelebb megírósulok.

Vége a potya-nótázásnak.

— A magyar dalszerzők megbizottja Aradon. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 3.

Sirva vigad a magyar, mondja a közmondás, de sajnós, ennek a közmondásnak az igazsága egyre többet kezd veszíteni. Mert bizony manapság nagyon megkeseredett a magyar közönség. Vigadni vajmi ritkán vigadunk, ellenben annál többet sirunk a nehéz megélhetési viszonyok miatt.

Aki nem hiszi el ennek az állításnak az igazságát, kérdezze meg csak a legkompetensebb bírálókat: a cigányokat. Bizonyára keserű panasszal lesz tele a szájuk a derék füstösképű „népzenészeknek.” Mert bizony az ő helyzetük is megváltozott, a „te Zsiga, te Laci”-ből népzenész urak lettek. Sőt ezelőtt két esztendővel kedélyeink néhai derék felvidítói szakszervezetben is megpróbálták tömörülni. Csakhogy ez egyáltalán nem haladást jelent a számukra. Sőt ellenkezőleg. Mindig siránkozva óhajtkák vissza azt a régi boldog időt, amikor még apáink százásokat tüztek a vonójukba és ugy huzták a nótát néha egy héten keresztül. A régi jó magyar nótákat . . .

Ezek a régi jó nóták is kezdenek pusztulni. Kibaltak a népből a dalos nóták és városi muzsikusoknak adták át a helyüket. A közismert népdalok, amelyeknek szerzőjét senki nem ismerte, folytonosan fogynak és az operett muzsikát, meg a kabaré-dalt szeretik mindenfelé. A legzubb vidéki kurtakorosmában is az operettek kupléit nyekergeti a szabad óráiban vályogvetéssel foglalkozó „népzenész”. Persze, ezt is jogtalanul cselekszi, mert a szerzői jogot törvény védi. A nótákat csak az adhatja elő, aki díjat fizet a szerzőnek.

Csak nemrég volt két érdekes per, amelyeket zeneszerzők indítottak nyilvános helyiségek tulajdonosai ellen. A helyiségekben a zenészek szerzeményeit engedély nélkül játszották a cigányok és a bíróság mindkét szerzőnek kártérítést ítelt meg. Ez azt jelenti, hogy a dalokat, zeneszámokat nyilvánosan nem szabad előadni. De ki tudná ezt ellenőrizni? Hiszen ha ezt végtelenségig forsziroznák, még megtörténne, hogy kártérítésre ítélnének néhány juhászbojtárt, mert a „Gimbelem-gombolom” dalt, vagy a „Jaj istenem nem bírok magammal” című nótát eltilkította. Mert ma már a „segéd-juhászok” is ezeket a nótákat kultiválják.

Am azért a zenészeknek igazuk van, amikor

szervezkednek. Elvégre joguk van hozzá, hogy a munkájuknak, inveciájuknak gyümölcsét élvezzék. Országos egyesületet alapítottak, tagokat gyűjtenek mindenfelé és iparkodnak minden nyilvános helyiség tulajdonosával átlag összegben kiegyezni, aminek fejében az egyesületi szerzők műveit, nótáit eljátszathatják a kávéház vagy vendéglő cigányjaival.

Az egyesület megbizásából most Konti Károly tartózkodik Aradon, hogy az egyesület számára tagokat gyűjtson és a nyilvános helyiségek tulajdonosaival megegyezzen. Azt hisszük, utjának meg is lesz az eredménye, mert bizonyára senki se kívánhatja, hogy a zeneszerző ingyen csináljon muzsikát, mikor egy kávést, vagy vendéglőt se ismerünk, aki ingyen ad pikkolót a zeneszerzőnek.

A politika hírei.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 3.

Még jóformán be se állott a parlamenti munkaszünet és már is azt vitatják a politikai társaságokban, hogy milyen munkaprogrammal áll elő a kormány az őszön. Már össze is állították ezt a programot azok, akik beavatott politikusoknak tartják magukat.

Az érdeklődés most Versec felé fordul, ahol nemsokára megtartják az új választást. Tegnap ott népgyűlés volt, melyen Székely Ferenc miniszter, Herczeg Ferenc és Karátson Lajos mondtak érdekes beszédeket.

Mai híreink ezek:

Új államtitkárok.

Budapestről jelentik: A király Németh Károly dr. miniszteri tanácsost belügyminiszteri államtitkárrá nevezte ki. Horváth Emil miniszteri tanácsos az államtitkári címet és jellegzet kapta.

A király ajándéka.

Bécsből jelentik: A katonatisztek és hivatalnokok nyugdíjainak felemelésére vonatkozó intézmény tervezete már kész van és augusztus 18-án, 6 Felsége 80 ik születése napján a kormányhoz intézett legfőbb kéziratban és hadiparancsban fog közzététetni.

A verseci küzdelem.

A verseci választást a városi központi választmány augusztus hó tizenhatodikára tűzte ki, aminek folytatás most már teljes mértékben megindult a küzdelem. Hétfőn este a sörgyár kerthelyiségén népgyűlés volt, melyen Karátson Lajos államtitkár is megjelent. Igen érdekes volt és nagy felháborodást keltett, mikor Rottler Ferenc elnök bejelentette, hogy Heegn Reinhold azt a kijelentést tette, hogy nem kell törvényszék, nem kell kórház, mert ezáltal csak magasabb lesz a pótlódó. Tegnap, kedden este szintén pártgyűlés volt, melyen mintegy ezer választó vett részt. A gyűlésen részt vett Székely Ferenc igazságügyminiszter, Dániel Tibor báró főispán, Herczeg Ferenc országos képviselő, Rezuha István dr. polgármester és a város sok előke. Rottler Ferenc megnyitva a gyűlést, elsősorban Székely Ferencnek köszönt meg, hogy eljött Versecra, majd pedig összetartásra buzdította a polgárságot, átadta a szót Székely Ferenc igazságügyminiszternek, aki beszéde bevezetésében megköszönte az üdvözlést, majd pedig így szökött: Én semmit sem ígérök a versecieknek, de be akarom váltani azt, amit nem ígértem meg. Versec város változott viszonyait tekintetbe véve, a kormány teljesíteni fogja Versec város lakosságának régi kívánságát a törvényszéket illetőleg. Percekig tartó éljenzéssel fogadták a miniszter eme kijelentését. Ezután Herczeg Ferenc országgyűlési képviselő, a magyar iro-

dalmi élet büszkesége, Versec város szüldötte beszélt német nyelven. Beszédében meggyőző érvekkel kelt ki a pángermánizmus ellen és hangsúlyozta, hogy német nemzetiségi mozgalomnak Magyarországon nincsen létjogosultsága. Felhozta egy példát, mikor egy nemet-ajku polgárok által küldött levelet vezetett a miniszterelnök elé és német nyelven tolmácsolta a küldöttség óhaját, mire a miniszterelnök ugyancsak németül válaszolt. Magyarországon nincsen szó a német nyelv háttérbe szorításáról, aki ennek ellenkezőjét állítja, az félrevezeti a népet.

Zajos éljenzés és taps fogadta Herczeg fejtegetéseit, melyek után Karátson Lajos jelölt ígérte meg, hogy mindent meg fog tenni Versec fejlődése érdekében. Végül Brassován Szvetozár szerb nyelven tolmácsolta a beszédeket. A pártgyűlés után társasvacsora volt, melyen mintegy négyezer választó vett részt. Az első felköszöntőt Dániel Tibor báró főispán mondta, aki Székely Ferenc igazságügyminisztert köszöntötte fel, mire Székely Ferenc emelkedett szólásra és hosszabb beszédben méltatta Dániel Tibor báró dr. főispán és Rezuha István dr. polgármester érdemeit. A politikai kérdésekről nyilatkozva kijelentette, hogy ő az általános, egyenlő választói jog híve, majd áttért a verseci törvényszék kérdésre és ama reményének adott kifejezést, hogy a verseci törvényszék már a jövő év október havában, az addigra felépítendő új palotában megkezdheti működését.

A parlament munkarendje.

Szombaton még egy formális ülést tart a képviselőház, amely után szeptember huszonthatodikáig elnapolja magát. A szünet után elsősorban a delegációkat választják meg s ennek ülészakára a Ház újabb szünetre megy. Azután napirendre kerül a közös bank szabadsalmának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat s még az ősszel, illetőleg újév előtt akarja a kormány elintéztetni a jövő évi költségvetést is. Egyelőre ez a parlament munkaprogramja, de ezalatt az idő alatt még több törvényjavaslatot fog a kormány benyújtani. Ezeket a javaslatokat most készítik elő az egyes miniszteriumokban. Így a miniszterelnökségen a bosnyák annexióról csinálnak új törvényt, a belügyminiszteriumban — állítólag — már dolgoznak a választói reformon, a kereskedelmi miniszteriumban a fehér foszfor használatának eltiltásáról készül törvényjavaslat, s számos közlekedésügyi reform között a Duna-Tisza-csatorna dolga foglalkoztatja a minisztert, a pénzügyminiszteriumban az új adótörvények módosítását készítik elő, a kultuszminiszteriumban a katolikus autonómiáról készülő törvényjavaslat kerül befejezésre, az igazságügyminiszteriumban több novelláris módosítás készül, a földmivélsügyi miniszteriumban pedig nagyszabású telepítési tervet van munkában. Ezeket a javaslatokat egymásután fogják benyújtani. Időközben, ha a tárgyalások a közös hadügyminiszteriumban befejeződnek, a honvédelmi miniszterium az új véderőtörvényt is benyújtja. A kormány tehát elég munkát tervez.

A főrendiház ülése.

Budapestről jelentik: A főrendiház csütörtökön ülést tart. Napirenden van a képviselőház által letárgyalt törvényjavaslatok tárgyalása.

Alhir egy főispán lemondásáról.

Budapestről jelentik: A Bud. Tud. jelenti: Azok a hírek, amelyek szerint Meczner Gyula, Zemplénmegye főispánja beadja lemondását, nem egyebek koholmányoknál. Meczner Gyula főispán ugyanis a kormány teljes bizalmának birtokában továbbra is megmarad méltóságában.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357
Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

A botrányvármegyéből.

Marosvásárhelyi fotografiák.

Néhány nap óta a politikai életnek alig van érdekesebb eseménye, mint a marostordai közigazgatás botrányai. Az emberek kíváncsian olvassák el a róla szóló referádákat, aztán hitetlenül oszválják a fejüket.

— Lehetetlen dolgokat írnak a lapok. Hiszen ilyen viszonyok még Texasban se történhetnek!

Pedig bizony az ujságok referádái csak tényeket jelentenek. Való tényeket. És nem is ujszerű dolgokat. A nemzeti ellenállás óta napról-napra fordulnak elő a vármegyében hasonló esetek. A lapok meg is szokták írni ezeket, de a közönség hamarosan elfelejti s egyébiránt se ad nekik nagy hitelt. Persze nehéz is elbinni a marostordai híreket, ha az ember nem ismeri azokat az elvadult, összekuszált társadalmi viszonyokat, amelyek a vármegyében uralkodnak.

A vármegyék általában a konzervativizmus melegágyai, Marostordában azonban ma is nem a patriarchális kor hagyományait, hanem az Ázsiából bevándorló magyarok erkölcsöseit ápolják.

A minapi közgyűlésről azt írták, hogy Erődy főispán revolvért rántott és azzal fenyegette meg az ellenzéket. Ezt a hírt másnap megcáfolták. Aki ismeri Erődyt, az ugye hitte el ezt a híresztelést. Viszont az is bizonyos, hogy a mostanihoz hasonló zavaros időkben nem árt Marosvásárhelyen revolvért hordani. Mikor Marosvásárhelyen voltam szerkesztő én is mindig magammal hordtam. Egy alkalommal volt is rá szükségem. És pedig nem az utonállók, hanem a jókedvű politikai ellenfelek ellen, akik éjnek idején vigan lövöldöztek az utcai villanykörtékre.

De hordott ott revolvért mindenki. És pedig nem zsebben, hanem rendszeres derékra kötött pisztolytászkában. Emlékszem, egy alkalommal Jeney főbírónál nagyobb társaság volt együtt és én kilenc pisztolytászkát számláltam meg a fogason. S ha Erődy most nem is rántott pisztolyt, — amint én ismerem az ottani viszonyokat — ezt a következmények könnyen vétkes könnyelműségnek minősíthették volna. Arra nemcsak a mostani főispán, hanem az olvasók közül is igen sokan emlékezhetnek, hogy az 1907. évi novemberi tisztújító közgyűlésen, mikor mint főjegyző az inzultusok elől az ablakon át menekült, csak revolverrántással menthette meg az életét a karzatról a terembe tódult csövesek és a győzelmétől vérszemét kapott magát hazafiasnak kikiáltó klikk elől.

Mert amennyi botrány van a megyében, azt mind a nemes koalíciós klikk, rendezzi, akiknél persze a pártállás csak ürügy, a személyeskedés a fő. Ez a klikk a „szent család” többnyire vagyonos emberekből áll, akik tisztán hecc kedvéért vállalnak hivatalt. Sőt szívesen áldoznak is a hivatalukra. A nemzeti ellenállás után való időben kitenc hónap alatt százharmincezer koronát fizettek rá egy általuk alapított lapra. Akkoriban bőven ráértek „publicisztikával” foglalkozni, mert a vármegyén a főispánon és Ugron András joggyakorokon kívül minden tisztviselő fel volt függesztve.

Kőrössy Albert pedig lemondott a VI. aljegyzői állásról. (Bizonyára IV.-et akart írni lemondásában.)

Ha aztán néha-néha rövid időre csend van a vármegyén, akkor privátim is tudnak mulatni. És hogy tudnak. Aki a parlagi züllés mintáját akarja látni, az nézze meg a marostordai urak

mulatását. Nem tudom él-e még, de mikor én ott voltam, Pici Károly volt a házi cigányuk. A primást fehér harisnyában, csattos lakkoipőben és sárgakék frakkban járatta a négy Kőrössy, a „szent család” fő szóvivői. Ez a cigány állandóan velük járt. És ő huzta a nótákat a mulatságaikhoz. Bizony sok pénzbe kerültek ezek a mulatságok. Egy éjjel bevonultak a Transzilvânia kávéházba és felszólították a kávést, hogy a kávéházat üritse ki, mert mulatni akarnak. És a jó nép, aki látta mi készül, sietve távozott. Másnap pedig a mulató urak ezer korona csehét fizettek ki és a kávéházat renoválás végett néhány napra bezárták.

Mikor, hogy eszmör ne álljon a derekukba, átmentek Szászrégenbe szórakozni. Hogy miből állt ez a szórakozás? Hát reggel fele a Kapusi-féle étteremben asztalokból és székekből álló barrikádok között valóságos csatát vívtak a szászokkal, míg ennek a csendőrség véget nem vetett.

Emlékezetes a Déry Zoltán 1907. évi gerjesztési válaszája is. Anyai inzultus — az urak között — talán még nem történt, mint ezen a választáson.

Igaz, hogy a mostani főispán pártja, az ugynevezett darabontok is megtanulták a hazafias módszert. Egy éjjel Csurogi Leó szerkesztőt felakasztották a lámpavasra. Ha idejében le nem vágják, ott pusztult volna. Azért, mert megtámadta őket lapjában. Hogy az a támadás milyen hangú volt, arról jobb nem beszélni. És egyáltalán jobb nem beszélni az ottani hírlapiradalomról. Valamennyi lap a legnagyobb mértékben személyes politikát űz, olyan tónusban, amilyenben az ország egyetlen más városában sem írnak.

Nagyon sokat lehetne még írni az Ős-Marosozék és a testvér Torjában uralkodó viszonyokról, de talán ez az összekapkodott néhány jellemző eset is fogalmat ad az ottani állapotokról. És az igazat megvallva, itt kormánybiztos se segít; legfeljebb, ha a vármegyét állandóan kormánybiztos kormányozza. Mert, ha a kormánybiztos egy időre rendet is tud csinálni, mihelyt kihuzza a lábát, kezdődik a tánc előlről.

Opál.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Kit illet a kapupénz? Érdekes per folyt le a budapesti VI. ker. kir. bíróság előtt a kapupénzből kifolyólag. A Váci körút 15. sz. házában a házmester, illetve helyettese, a vice-házmester, hosszabb ideig nyitogatott kaput egy éves lakónak. A lakó következetesen kapuzárás után járogatott baza s minden alkalommal adós maradt a kapupénzzel. Hónapokon át tartott ez így, amíg végre a házmester megunt a dolgot s a már tizenégy koronára rugó kapupénzét először békés uton, majd aztán bírói uton követelte a lakótól. A lakó azzal védekezett, hogy ő a házmesternek mivel sem tartozik, mert a házmester soha nem nyitott neki kaput. Azt mindenkor a vice-házmester nyitogatta s annak ő hébe-hóba használt ruhát ajándékozott s ezzel egyenlítette ki a kapunyitásért járó összegeket. Mintán az összegszerűség tagadásba nem vették, a bíróság minden további bizonyítás mellőzésével kötelezte a lakót, hogy a tizenégy koronát kitevő összeget a házmesternek végrehajtás terhe mellett fizesse meg, mert a kapupénz mindenkor a házmestert illeti, eltekintve attól, hogy ő személyesen, vagy helyette más nyit-e kaput.

A titokzatos dráma.

— Öngyilkosság az asszony miatt. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 3

Mai számunkban röviden megemlékeztünk Ludmann Aladár tragikus öngyilkosságáról, aki egy bécsi penzióban, egy fiatal hölgy jelenlétében ölte meg magát. Az első híradások úgy szólottak, hogy a fiatalember már régebb óta öltözött szerelmével a hölgyet, aki Borszék Károly dr. egyetemi magántanár elvált felesége, de nem talált meghallgatásra s ezért követte el az öngyilkosságot. Ezzel szemben azonban megállapítható az, hogy a fiatalember már hosszabb idő óta szerelmes Borszékynébe, állandóan kísérte s hir szerint az asszony is viszonzta Ludmann érzelmét. Az öngyilkosság legvalószínűbb oka az, hogy a két szerelmes az utóbbi napokban összekülönbözött s ez a harag keserítette el az amúgy is beteges lelkületű fiatalembert, hogy fegyvert emelt maga ellen.

Egy hírlapíró felkereste ma ludasfalvi Ludmann Gyula a tábornagyot, az öngyilkos fiatalember édesatyját, aki ma reggel megérkezett feleségével Rávfülöpről, ahol nyári szabadságát tölti.

Ludmann tábornagy a szomorú eset előzményeiről a következőket mondta:

— Nem áll az, mintha a fiatalember erőszakos közeledésével kellemetlenkedett volna a hölgyeknek. A megboldogult íróasztalának fiókjában 157 darab levelet találtak, amelyek gondosan össze voltak gyűjtve és rendbe rakva. Valamennyi női kéztől származik. János, a komornyikja, csaknem minden nap díszes virágcsokorral tisztelgett a hölgyeknél, nemcsak Borszékynénál, hanem édesanyjánál is. A magyarázata ennek a figyelemességnek igen egyszerű: Ludmann menyasszonyának tekintette a fiatal asszonyt, titokban meg is tartották az eljegyzést és csupán a válópör eldöntéséig vártak annak nyilvánosságra hozatalával.

Legutóbb elutazásuk előtt küldött föl egy hatalmas virágcsokrot Ludmann a hölgyek lakására. Hetvenkét korona volt az ára a csokornak. Mikor elutaztak, egy nagy csomag finom cukorkát nyújtott át a hölgyeknek, akik mint rendszeren, igen szívesen fogadták a figyelmes ajándékot. Virágon és cukorkán kívül leveleket is küldött a fiatalember Borszékynének, volt olyan nap is, hogy két levél érkezett a József-utcai lakásba. Egyiket hordár, másikat messengeter boy hozta. Hogy ilyen körülmények között mi lehetett az oka a tegnapi rettenetes tragédiának, azt ebben a perében a közletről érdekeltek közül még senki sem tudja.

A tragikus véget ért fiatalember édesanyját a halál hírére hozó távirat rettenetesen le-sújtotta. A rémület következtében elvesztette hallását, többször elájult, most pedig állandóan a lakás egyik sarkában térdel és önkívületben imádkozik, jajgat és zokog.

Bécsi tudósítónk jelenti, hogy Borszék Károlyné a katasztrófa rettenetes erővel hatott. A szerencsétlen asszony elájult s amikor magához tért, síró görcsökben tört ki. Állapota olyan súlyos, hogy édesanyja a Swessinger szanatóriumba szállította.

Az öngyilkos Ludmann Aladár egyik barátja a tragikus esetről a következőképen nyilatkozott:

— Szomorúan fejezte be életét szegény Aladár. Tudtuk, hogy nem sokáig bírja az életet, mert csupa tragédia volt ez a kedves, képzett fiú. Tele csalódásokkal és a legnagyobb csapásokkal. Az első csapás az volt, hogy két évvel ezelőtt megsüketült, s emiatt ott kellett hagynia a katonaságot. Attól fogva a halálba öltözött őt a hippochondria. Most közbejött egy asszony. Ujabb kudarc és végül a golyó. Ma reggel táviratilag kértünk felvilágosítást és részleteket a Schneider penzióból, de választ nem kaptunk.

Az életunt apja, Ludmann altábornagy, a honvédtörvényszék elnöke ma Bécsbe utazott, hogy fia holttestének elszállításáról intézkedjék, mert a temetés Budapesten lesz.

Az elfogott gonosztevő.



Nincs az a kriminálista regényíró, aki oly érdekesítően tudná kezelni tárgyát s anynyira meg tudná gyötörni az olvasó idegzetét, mint maga az élet és maga a valóság. De nincs is az a fantázia, amely véres bünt és kegyetlen eselekvést, továbbá olyan idegrázó vizsgálatot és lélegzetfójtó detektív-hajszát tudna kieszelni, mint a nínót — az emberben lakozó s kiirthatatlannak látszó, ősi vad ösztönök folytán — maga a való élet termel.

Ime, most az egész civilizált világ lázas érdeklődést tanúsít egy büntény iránt, amely nem különösebb és nem érdekesebb sok másnál; mindenesetre szok a bűnpörök, amelyek az utolsó években foglalkoztatták a világot, érdekesebbek és ha úgy tetszik: regényesebbek voltak a Crippen dr. bestialis eseténél. A Steinheilné pöre, a Murri Linda kriminális drámája, a Tarnovszka-pör, Schönebeckné alakja a híres allensteini drámában, Molitor Olga szerepe Hau dr. bűnpörében, sőt a Haverda Mária és társainak is rémes együvértartozása egy anyagilkos pörben: mindezek az emberi léleknek bonyolultabb és szörnyűbb mélységeit tárták föl, mint a londoni fogorvos büne és szokása. Mégis ez az eset hasonlíthatatlanul nagyobb mértékben izgatta fel az emberek idegzetét s az érdeklődést az eset minden részlete iránt valósággal a lázas állapot öntudatlanságáig fokozta.

Mi okozza azt, hogy a társadalom egy borzalmas esemény leírására és elkövetőjének kinyomozására ily nagy mértékben reagál? Talán ebben is az örvény — a lélek sötét örvénye — az, ami vonzza az embert. Talán maga a véres borzadalom az, amely leköt és magával vonzolja a figyelmet, miként a kígyó a villogó szemével megbűvöli és hatalmába keríti a tehetetlen verebet. Talán az a fokozat, amely járványszerűen jut kifejezésre a főntebb említett bűnpörökön keresztül Crippen dr. gyilkosságáig, talán az nevelts oly óriás arányúvá az izgalmat a lelkekben. Talán Gaboriau, Sherlock Holmes és Nick Carter hajmeresztő olvasmányainak hatása is jelentkezik az izgalt érdeklődésben, amely a bünt és a bűnt kíséri. Végül kétségkívül jelentékeny szerepe van az izgalmi felkeltésében és kihasználásában a londoni detektívnek, aki — halhatatlan francia és amerikai elődeinek babáira pályázva — kiélvezi azt az ocsmányoságot, amelyet egy elvetemült lelkű gonosztevő elkövetett a maga hírnevének megalapítására az egész világon, s aki a magában elég közönséges esetből raffinált regényt formált, amelynek minden részletét (mintegy a regény folytatásait) minden nap új meg új változatban kürtölte szét a szé rózsza minden irányában.

De hát, hála Istennek, végre elfogták Crippen dr.-t! Csakhogy már elfogták, őt is meg a kedvesét is, s vége a hajszának s vége a detektív-találékonyosság sokszoros feltalálásának a nyilvánosság előtt. Most már jogaiba lép a rendes birói eljárás, a melynek hivatása az, hogy ostorozza a bünt és megóvja a jogrendet. És ettől a perctől fogva a Crippen-eset nem érdekes és nem — szenzáció többé.

Megrendítő ebben az esetben — mint mindenikben, a mikor a nyomorult halandót vére, idegze, gonosz hajlandósága, vagy örült indulata a bűn útjára sodorja — a bűnös lélek benső kínzó gyötrelme, benső vergődése: a büntudat és a megtorlás, a mely birói székkel ül a lélek benső műhelyében. És megrendítő a végzet, a mely a bűnt utoléri, akár-

mennyire szökik — utoléri detektívek képében, vagy a lélek önön kínzó gyötrelmében: de rendszerint ez a súlyosabb, ez az, a mit a bűnös ember nem bír elviselni, s ez az oka, hogy akárhányszor mintegy megváltásul fogadja az ügyes — detektívet, a ki átadja őt a büntető igazságszolgáltatásnak, a mire a vergődő lélek már áhítozik is.

A Montrose hajón a meggyilkolt Crippenné lelke a villamos szikra sebességével követte és megelőzte bűnös férjét. A drótnélküli villamos áram árulta el Crippen dr.-t. Ily láthatatlan szárnyakon követi a bűn — a mely megtorlást követel — a bűnös embert s nem nyugszik meg addig, míg boszút nem áll, s miglen szülőjét, a ki a világra hozta, romlásba nem dönti.

Súlyos vádak

egy aradmegyei iskolaigazgató ellen.

— Följelentés a tanfelügyelőhöz. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 3.

Varjassy Árpád aradi kir. tanfelügyelőhöz nemrég föltűnést keltő följelentés érkezett Arad megye egyik nagyközségéből. A följelentést egy ismert földbirtokos adta be az ottani állami elemi iskola igazgatójáról, akit valóban szokatlan dolgok elkövetésével vádol meg.

A följelentés egyik pontja az, hogy az igazgató a növendékeket egymás vallásának meggyűlöltetésére serkentette s különösen azokat a tanulókat részesítette előnyben, akik vele egy felekezeten voltak.

A kis növendékeket azonkívül saját anyagi előnyének fokozására is kihasználta, — mondja a följelentés. — Az igazgató ugyanis a községben működő hitelszövetkezet vezetője akart lenni és ezt a növendékei segítségével igyekezett megszerezni.

Például ilyen jelenetek játszódtak le az iskolában.

— Fiam, — mondta az igazgató — akarod-e te, hogy én legyek a hitelszövetkezet vezetője?

— Akarom, — felelte a gyerek, aki azt se tudta: mi fán terem a hitelszövetkezet.

— Nahát, ha akarod, — fűzte tovább az igazgató — akkor ird alá ezt az ívet.

És eléje tett a fiúnak egy iv papírt, amit alá kellett írnia. De nemcsak egynek, hanem valamennyi növendéknek. Ebben pedig az volt olvasható, hogy a tanuló valamennyien kéri szüleit, válasszák meg az igazgató bácsit a hitelszövetkezet vezetőjének, mert ő nagyon jól bánik a gyerekekkel.

Az a szülő, aki ezek után se szavazott az igazgatóra a szövetkezeti elnök-választásnál, szörnyen megbánta. Namosak a gyerekeivel szemben érezte a direktor az ellenszenvét, hanem minden módon ártani igyekezett a szülőnek. Névtelen leveleket küldözgetett, panaszokat küldött a főszofigabirósághoz s mindent elkövetett, hogy a neki nem szimpatikus polgár életét megkeserítse. A névtelen levelekkal és panaszokkal a község lakosaiak békéjét teljesen feloldta az igazgató.

Ezeket írta meg a földbirtokos, aki arra kérte Varjassy Árpád tanfelügyelőt, mozdítsa el állásától az igazgatót, aki ellen különben már a község deputációt is küldött a tanfelügyelőhöz. Varjassy azonban a bonyolult ügyet úgy oldotta meg, hogy nem rendelte el a vizsgálatot az igazgató ellen, hanem utasította őt, hogy jelentse föl rágalmazás miatt a földbirtokost az aradi törvényszéknél. Varjassy ugyanis tudta, hogy a földbirtokos a pör folya-

mán kérel fogja állításainak bizonyítását, amit a törvényszék — a közérdekre való tekintettel — el is rendel. Ha a földbirtokos betudja igazolni vádjait, akkor aztán a tanfelügyelő a legszigorubban torolja meg az igazgató állítólagos bűneit.

Az aradi kir. ügyészség az igazgató följelentésére már el is készítette vádiratát a földbirtokos ellen hatóság előtti rágalmazás miatt. Az ügyet néhány hét múlva tárgyalja az aradi büntető törvényszék, amely elé egész csomó apró iskolás gyerek vonul föl, hogy vallomást tegyen az igazgatója ügyében. A bűnpörben a földbirtokost Rácz Sándor dr. aradi ügyvéd védi.

Nagy tűz Erzsébetfalván.

— Leégett butorgyár. —

Arad, augusztus 3.

Az éjszakai kigyuladt az Erzsébetfalvai Asztalosok Szövetkezetének Butorgyára. Eleinte az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a Mellinger-féle keményítőgyárban pusztít a tűz, de ez a hír tévesnek bizonyult. Onnan keletkezett a hír, hogy a butorgyár helyén régebben keményítőgyár volt s csak mintegy három-négy hónappal ezelőtt költözött oda a butorgyár, a mely az éjszaka elpusztult.

A hatalmas kiterjedésű telep a Gyár-utca tekintélyes részét foglalja el. A raktárban már nagymennyiségű kész butor volt felhalmozva s ezenkívül sok volt benne a nyers anyag is.

A nagy gyárépületben a szövetkezeti igazgatón kívül a telepfelügyelő lakik. Ő vette észre a veszedelmet éjjeli tizenegy óra után. Ekkor azonban már hatalmas erővel pusztított a tűz, recsegett ropogott a sok száraz faanyag s fulasztó füst töltötte meg az egész telepet. A felügyelő fellármázta a környéket s az emberek rémülten siettek a nagy világosság láttára a telep felé, amelynek tüze kísértetiesen világította meg az egész környéket.

Csakhamar talpon volt egész Erzsébetfalva s megérkezett az odaváló tűzoltóság is és hozzáálltak az oltáshoz. Ez azonban nehezen ment, mert a kevés tűzoltó alig tudott valamit tenni a rohamosan pusztító veszedelmes elemmel szemben. Értessítették tehát a fővárosi tűzoltóságot, de ez nem mehetett ki, mert a főváros területét csak külön polgármesteri rendelkezéssel hagyhatja el. Ellenben kivonultak az önkéntes tűzoltók két kocsival és hozzáálltak az erzsébetfalvai tűzoltókkal együtt a munkához.

Ezenközben a raktárt, amelyben a készárúk voltak, igyekeztek megmenteni. Ez még lehetségesnek látszott eleinte, mert a raktárépületnek csak egyik vége égett. Hozzáfogtak a butorok kibordásához, de ez csak kis részben sikerült, mert a pusztító elem rohamos gyorsasággal terjedt el a raktárépületben is, miután jó anyagot talált a száraz fabutorokban. Ami butort hamarosan ki tudtak is hordani, az is tönkrement oltás közben.

Hajnali három óra volt, amikor a tűzoltóság rettenetes erőfeszítéssel odáig jutott, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozhatta. Ekkor már hazavonultak az önkéntes tűzoltók és csak az erzsébetfalvai tűzoltók maradtak odakint, hogy locsolják a még égő zsarátokokat, amelyekből még itt-ott előtört a láng. A tüzet különben csak ma délben sikerült egészen eloltani.

A tűz keletkezésének okát nem tudják. A szövetkezeti műhelyben rendszeren este hat óra után szokták abbahagyni a munkát s azután lezárják az ajtókat. Így történt ez tegnap is.

HIREK.

— **Időjárás.** Az aradi meteorológiai intéze jelentése szerint a hó 4-én az időjárás: meleg, elvélve csapadék, zivatarok.

— **Kitüntetett főszertartásmester.** Bécsből jelentik: A király Nepalek főszertartásmesternek az udvari tanácsosi címet adományozta.

— **Tisza István Tátrafűredén.** Iglóról jelentik: Tisza István gróf Teleky Sándor gróf és családja látogatására két napi tartózkodásra Tátrafűredre érkezett.

— **A spanyol kulturharc.** Madridból jelentik: A pápai nuncius egyelőre Madridban marad. Hir szerint a Vatikán most már inkább hajlandó a békére, mert a spanyol kabinet remélt bukása nem következett be és a klerikális zavargások is elmaradtak. Másfelől a spanyol papság maga is kívánatosnak tartja a kolostorok számának csökkentését.

— **A hamburgi sakkverseny.** Hamburgból jelentik: A nemzetközi sakkverseny mai 14 dik fordulóján Forgács nyert Alechin ellen, Teichmann Marschall ellen, Salve Niemiowitz ellen, Speyer Leonhardt ellen, Schönlein Dus-Chotimirsky ellen, Jates Tarrasch ellen. A Tartakower—John-parti remivel végződött, míg a Schlechter—Duras-mérkőzés félbeszakadt. A félbeszakadt játszmák közül Tarrasch győzött John ellen, Alechin John ellen, Schönlein Salve ellen, Marshall Duras ellen. A Schönlein—Tarrasch-parti remivel végződött. A verseny állása a 14-ik forduló után a következő: Schlechter 9½, (4), Niemiowitz 9½, (2), Duras 8½, (4), Spielmann 8 (3), Teichmann 7½, (3), Dus-Chotimirsky, Marshall 7 (3), Alechin 6½, (4), Tarrasch, Forgács 6½, (3), Tartakower 6 (4), Schönlein 6 (2), Leonhardt 5½, (5), Salve 5½, (3), Speyer 4½, (3), Jates 1½, (3).

— **Ostromállapot Teheranban.** Teheránból jelentik: A parlament rendeletére ma a város egész területére kihirdetett a hadi állapot, amely három hónapig fog tartani.

— **Ha a katonatiszt „közgazdaságban” dolgozik.** Nem mindennapi eset történt Nagyváradon. Lukách Géza honvédezzredesét tudvalévőleg évek előtt nyugdíjazták, mert egy Kossuthnóta ügyből kifolyólag hazafias álláspontja helyeskedett. — Nyugdíjazása után közgazdasági téren igyekezett képességeit és munkaerejét érvényesíteni. E téren is szép eredményben és elismerésben volt része, úgy, hogy a Magyar Bank igazgatósági tagjává választotta. Emellett felkérte Lukách ezredes a „Mezőgazdák biztosító szövetkezetének” nagyváradai vezetősége is a munkásságra. Lukách ezredes ennek a felhívásnak készséggel tett eleget és buzgalma, nagy ismeretköre, népszerűsége révén jelentékenyen hozzájárult a biztosító társaság üzleti fellendüléséhez. A Gazdák Biztosító Szövetkezetének a közreműködés révén viló üzleti terjesztését és biharmegyei térhódítását természetesen rossz szemmel és irigykedve nézték a többi biztosító társaságok képviselői akirálói és ügynökei. Valószínű, hogy ezek közül került ki az a denuncian, aki névtelen feljelentésben vádat emelt a m. kir. honvédelmi miniszteriumban Lukách Géza nyugalmazott ezredes ellen. A feljelentés állítása szerint Lukách Géza biztosítási ügyletekkel foglalkozik, provízió ellenében az akviráló ügynököket üzletszerző utakon elkíséri és a biztosító feleknek bemutatja. Azt is gravaminálja a névtelen feljelentő, hogy Lukách Géza ilyen körülmények között egyenruhában jár. A biztosítási ügyletekben való köz-

reműködést a feljelentő a katonai ranggal és méltósággal megegyezőnek nem tartja és ezért kéri a honvédelmi minisztert, hogy Lukách Géza nyug. ezredesét ily irányu működésétől tántsa el. Hazai Samu honvédelmi miniszternek liberális felfogását fényesen igazolja az a tény, hogy a névtelen feljelentést, mint Lukách Géza elleni eljárásra alkalmatlant, ad acta tette.

— **A beocsini szerencsétlenség.** A beocsini rémes szerencsétlenség okát most keresik. Hoffmann iparfelügyelő vezeti a vizsgálatot. Hir szerint az iparfelügyelő előterjesztésében ellenzi, hogy újból gőzgépeket szereljenek fel. A gyár vezetősége ennek alapján komoly tárgyalásokat folytat aziránt, hogy az üzemet villamos erőre rendezzék be. Noha tartalékgépekkel dolgoznak a telepen, a teljes üzem körülbelül három hétig szünetelni fog.

— **Va lett Crippen dr. A feleségét yikos orvos, Crippen dr. valatása ma reggelig sikertelen volt.** A kihallgatásakor beismerte ugyan, hogy ő a keresett Crippen, de a gyilkosságot keréken tagadta. Crippen társnője, miss Le Newe sem vallott eddig. Newe vallomását nem is igen forszirozza a bíró, mert a miss még mindig beteg. — **Quebecből táviratozzák:** Crippent tegnap korán reggel felköltötték és Rangier bíró elé vezették. Sápadt, lázazik rajta, hogy beteg. Dew rendőrbiztos a kanadai eljárásnak megfelelően jelentette a gyilkos letartóztatását és kérte a rendőrbíróságot, hogy szolgáltatassa ki a foglyot az angol hatóságnak. Erre Rangier újtol kiballgatta a vádlottat. Elismerte, hogy ő Crippen, de tagadta a gyilkosságot, mivel pedig csak teljes valomás esetén vagy abban az esetben lehet kiszolgáltatni Kanadából a szökevény gonosztevőket, ha rájuk bizonyítják a bűnt, be kell várni, míg Mitchell rendőrbiztos megérkezik Londonból a vizsgálat adatairól szóló okmányokkal. — **Londonból jelentik:** Itani értesülés szerint miss Le Newe Etel még mindig nem vallott. Crippen dr. is mogorva hallgatásba burkolózik. Le Newe Etel egy volt barátnője tegnap beszélgetést folytatott a letartóztatott leánnyal. Miss Gizett azt mondja, hogy Le Newe egyáltalán nincs megtörve. Crippen dr. biztatására vett magára férfiruhát és vágatta le a haját. Azért szökött meg vele, mert szereti. A rendőrség a legnagyobb kimélettel bánik miss Le Newével, hogy hogy vallomásra bírja. A rendőrségen ugyanis biznak ártatlanságában, de azt hiszik, hogy sokkal többet tud, mint amennyit elmondani hajlandó.

— **Londonból jelentik:** Crippen dr. állítólag bevallotta, hogy feleségével, aki Le Newe miatt nagyon feltékenykedett, többször összeveszett és egy ilyen alkalommal ölte meg. Más forrásból Crippen beismerő vallomását megcáfolják. Hittelt érdemlő helyről azonban azt sürgönyzik, az orvos csakugyan beismerte, hogy a pincéjében talált csontváz a feleségéé. Most derült ki az is, hogy Crippennek orvosi intézete volt, amelyről azt híresztelte, hogy a süketeket ott meggyógyítják és e révén sok pénzt keresett.

— **Halálhír.** Lelle János nyugalmazott városi tanító hosszas szenvedés után ma este nyolc órakor 67 éves korában elhunyt. Temetése a hó 5-én, pénteken délután 6 órakor lesz Nagy Sándor uca 3. szám a.ó.

— **Kardpárbaj.** Temesvárról jelentik: Ma reggel Várnay Ákos és Aczél Oszkár dr. ügyvéd Temesváron kardpárbajt vívtak. A párbajban mindketten könnyebb sebesülést szenvedtek.

— **Halálos repülőgép baleset.** Brüsszelből jelentik: A Stöckelben megtartott repülőversenyek mai utolsó napján Kinet aviatikus mintegy száz méter magasságból gépével együtt lezuhant és *holtan terült el a földön.* A szerencsétlenség, amely délután hat óra tájban a versenypályán kívül történt, a közönség között nagy pánikot idézett elő. A szerencsétlenül járt Kinet a budapesti repülőversenyen is részt vett és különösen kitartó repülésével tűnt ki. A magyar lapokat már ezelőtt három héttel bejárta az a hir, hogy Kinet halálos balesetnek lett az áldozata, de kitünt, hogy az akkor szerencsétlenül járt aviatikus az öcsöcse volt a most lezuhant merész pilótának.

— **Meglopott orvos professzor.** Bécsből jelentik: Tauffer orvostanárt Bécsben egy eddig ismeretlen, valószínűleg nemzetközi tolvaj kifosztotta. Tauffer szabadságának eltöltésére Párisba akart utazni. Közben Bécsben megszállt egy szállodában. Mikor az orvos prof. szor esetelét hazatért lakására, ij dten konstátálta, hogy bőröndjeit valaki felmetsette a pénztárcáját ellopia. A pénztartóban egy ezerfrankos, egy ötszáz frankos, hatszáz frankos és egy százkoronás bankjegy volt.

— **Az Ehrlich-szérum ellen.** Berlinből táviratozzák: Orvosi körökben nagy feltűnést kelt egy berlini szaklapban megjelent cikk, melyet Bredler dr. német orvos irt. A cikk kimutatja, hogy az Ehrlich tanár szerével beoltott betegek közül az egyik megfigyelt csoportnál tíz százalék, a másik csoportnál pedig huszonöt százalék visszaesés volt konstátálható tizenhárom héten belül.

— **A hasonlóság átka.** Nyiregyházáról jelentik: Ifj. Kállay András nagyhalázi földbirtokosról Jób László nyiregyházi nyomdatu ajdonos egy nagyobb társaságban sértő szavakkal nyilatkozott. Kállay ezt megtudta és bossutforral. A napokban vasúton jött Nyiregyháza felé. Ugyanezen a vonaton utazott Csatkay Géza városi hivatalnok, aki feltűnően hasonlít Jób Lászlóhoz. Alig hogy Kállay Csatkayt meglátta, nekiment és *főpofozta.* Mire Csatkay a hirtelen támadás feletti meglepetésből magához térhetett, Kállay már leszállt a vonatról és eltűnt. Ez eset óta Kállay mindenfelé hangoztatta, hogy Jóbót megpofozta, míg végre Jób egy újság nyilterében kijelentette, hogy őt Kállay soha sem bántotta. Ebből a közleményből tudta meg Csatkay, hogy ki volt ismeretlen támadója és sietett is Kállay Andrást Fráter Loránd dr. ügyvéd és Ferenczy Ferenc varmegyei ügyező útján provokáltatni. Az érdekes eseten jól mutatnak most Nyiregyházán.

— **Villamos kociban felejtett f milió korona.** Budapestről jelentik tudósítónk: A városi villamosvasut végállomásán egy kalauz az egyik kocsiiülésén kis csomagot talált. Felbontotta és akkor látta, hogy az újságpapirban lévő csomagban *ötszáz darab ezerkoronás bankjegy van.* A kalauz a csomagot a rendőrségre akarta vinni, amikor ijedten szállott ki egy bérkocsiból egy fiatalember és a csomag után kérdezősködött. Miután igazolta magát, hogy egy fővárosi pénzüintézet pénztárosa, a csomagot átadták neki. A kalauz, a „becsületes megtaláló” 40 korona jutalmat kapott.

— Orvosi hír. Székely Iagó dr. fogorvos hosszabb tartózkodásra fűrdőre utazott.

— Kabarédirektorból — főpincér. Szücs Laci, az országiszerte jól ismert szegedi kabarédirektor főpincér lesz. Ott hagyja főviseket termő pályáját, az anyagi előnyöket biztosító főpincéri állásért. Kondor Ernő nagyváradi állandó kabaratjében fogja hallgatni a tapokhoz szokott félé ezután:

— Laci! Fizetni!

A kabaré ritkán jó üzlet; a főpincérség mindig. Annyira tehát a bohém lelkű Szücs Laci sem fiatal, hogy ne tudja realisan látni az életet, de nem is öreg annyira, hogy ne kezdhesse új életet. A munka nem szézen. És ha e mellette kalác is jut, annál jobb. A jó megélhetést pedig elhagyta a inkább biztosítja a főpincérség egy jó üzletben, mint a művész-kedés egy rossz városban.

— A leánykereskedő kliensei. Megirtuk néhány héttel ezelőtt, hogy a rendőrség letartóztatott egy hirhadt aradi keri öndt, akit aztán több leány tanuvallomása alapján a bíróság el is ítél. A kihallgatott tanuk között: tizennégy varróleány olyan vallomást tett, hogy ők összeköttetésben voltak a vádlott asszonnyal, amiért most a kihágási bíró a leányokat péntekre megidézte a rendőrségre — vádlottak gyanánt.

— „Tartóztassanak le, kérem.“ Nyiregyhá zárol jelentik: Tabi János, a ki Wassermann Sámuel Sóstófürdőjében volt alkalmazva és a ki régebben ennek kárára betörést követett el és néhány száz koronával megszökött, most önként jelentkezett a nyiregyházi rendőrségen, a hol letartóztatták. Tabi János nagyon megbánta tettét és tette elkövetése óta több nagyobb városban megfordult és mindenütt jelentkezett a rendőrségen, kérve letartóztatását. De mivel személyazonosságát igazolni nem tudta, sehol sem tartóztatták le, míg végre Nyiregyháza, ahol ismerik, a rendőrség teljesítette kérését. Wassermann nem kívánja Tabi megbüntetését.

— Megakartá vesztegetni a csendőrkerületi parancsnokot. Edinger Maria a teregovai csendőrlaktányában volt szakácsnő, de ugylátszik valami rendtelenség derült ki rája, mert a szolgálattól elbocsájtották és a szegedi csendőrkerületi parancsnok aroattul kiiltotta a kerület összes csendőrlaktányából. Edinger Mária ezarint nem főzhetett többé a derék csendőröknek, ami őt nagyon elkésertesette. Elkésereedésében gondolt egy nagyot és merészet, kissé talán túlmerészet és — postautalványon elküldött tiz koronát a szegedi csendőrkerületi parancsnoknak, amelynek ellenében arra kérte, hogy a kiiltást vonja vissza. A csendőrkerületi parancsnokság a kiiltást ugyan nem vonta vissza, de Edinger Mária, aki jelenleg Tamasvárrott lakik, feljelentette megvesztegetés kísérlete címén.

— A közönség figyelmébe! Lapunk mai számának hirdetés rovátában az aradi rendőrfőkapitány hosszabb hirdetményben figyelmezteti az automobil és motorkerékpár tulajdonosokat az ezután követendő eljárásra. E fontos hirdetményre felhívjuk az érdekelt közönség figyelmét.

— Adomány. Mairovitz Mór és fia 20 koronát küldött Reiniger A. S. aradi fakereskedő elhunyt alkalmával koszoru megváltás címén az aradi ir. ögylet javára.

— Francia likörök legbiztosabb készítésére — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

A kiváló bőr- és lithiomas gyógyferrás

SALVATOR

Vese- és hólyagbajoknál, kősványos, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatáson.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható évenkénti kereskedésben és gyógyművekben.

SCHULTES ÁGOST

Az élférj.

— Falusi történet. —

*

A mindennapi kenyérért való küzdelem nagyon sokszor furesa helyzetbe sodorja az embert. Pécskáról olyan eset hira jutott hozzánk, amelyent ritkán produkál a nyomoruság.

Kormányos István pécskai lakos őt esztendővel ezelőtt elhagyta az otthonát, a fiatal feleséget s boldogulást keresni Amerikába vándorolt. Az isten tudja, mi történt vele odaát az újvilágban: irni-olvasni egyikük se tudott, így hát nem is hallottak hirt egymásról. A pécskaiak talán holt híret is költötték a meglehet, hogy az asszony is hitt a szállongó híreknek. Nem indított ugyan válpöröt az ura ellen, de nem is állt életközösségbe. Egymagában rőtta az életet kicsinyke tanyáján, a hol közvetlen rokoni körén kívül az ura emlékeinek élt.

Történt pedig a mult héten, hogy az egyszerű kis tanyaház nyugalmát fölforgatta egy váratlan esemény. Kormányosné éppen tett-vett az udvaron a reggeli napsütésben, mikor egy napbarnított vándoremler került be a kapu, aki a látszat után ítélve hosszú utat gyalogolt, mert elnyűtt ruhájára vastagon rakódott le az országuti por. Mikor egészen közel ért az asszonyhoz, leemelte kalapját s nagyot köszönt neki.

Az asszonyt meglepte az idegen, zavartan, tanácstalanul állt vele szemközt. Valami félelmes volt a jövevény tekintetében, ami egy helyre szegezte az asszonyt. Akadozva kérdezte:

— Kicsoda maga? Mit akar...?

A férfi irigylésre méltó nyugodtsággal uralkodott a helyzeten. A világ legtermészetesebb hangján felelte:

— Ő, kedves feleségem, hát nem ismersem rá? Én vagyok az urad!

Az asszony tágra nyílt szemekkel bámult reá s hihetetlenül ráta a fejét.

— Igen, igen! Én vagyok az urad — s a valószínűség kedvéért még hozzátette: Most jövök Amerikából...

De már erre megeredt az asszony nyelve. Csipőjére tette a két kezét s koményen adta tovább a szót:

— A bolondját járatná kend velem, pedig nem bolondnak szabtak! Mán, hogy lenne az uram, mikor annak vörös haja vót!

— Az ám, szivem, párom, de hát Amerikában szénbányában dolgoztam, ott mög mögfeke-tődött!

Hát hiszen minden meglehet a nap alatt. Mostanság is megesnek még csodák. Kevés szóbeszéd, szapora ölelés, a két lélek hamar megértette egymást. Egészen megnyugodott az asszony a viszontlátás örömei közt.

Hanem a nyugalom csak rövid életű volt. Harmadnap észrevette az asszony, hogy a férfi karján tetoválás van. Kérdezte is, hogy mire való az a cifraság a bőren, amire az ember hosszú, szapora szóbeszédbe fogott. Elmondta, hogy Amerikában egy asszonnyal közös háztartásba kellett lépni, mert különben nem engedték volna ott maradni és hogy az a tetoválás az egybekelésük jele. De borszeszszel le lehet mosni.

Az asszony elkérkedett vele a rokonainak. S az egyik sógora gyanat is fogott. Hátha csak meg akarja csalni, el akarja ámitani a feleséget az az ember? Hiszen messziről jött utas azt mond, amit akar. S ettett a hirről bizonyosságot szerezni. S a gyanuja valóra vált, amint szemébe öltött a tetoválás: „Balázs János, Petróczky Mari.“

Kérdezgette az új sógorát, hogy mit tud a régi dolgokról, mire az öltöt-hatolt, akadozott, tördelte a szót. Majd mikor az utlevél meg az utipodgyász került szóba, azt hazudta, hogy az állomáson hagyta. Másnap rávette az asszony, hogy

hozzák el a podgyászt a vasutról. Az ember éppen csak hogy neki fanyalodott. Kénytelen-kelletlen kocsiába fogott és elindult az asszonnyal az állomás felé. A nagyvendéglő előtt megállt azzal az ürüggyel, hogy bemegy egy pohár pálinkára.

Az asszony pedig várt, várt, de a férj csak nem került elő. Bement utána, hogy kihívja. Tudskolta a pincértől, aki értésére adta, hogy az illető nem vásárolt semmit, hanem a másik ajtón át sietve távozott.

Az asszony nagy busan tért vissza a tanyára, a sógorát okolva az ura eltűnéséért, mint aki oktalann tudakozódásával elkésertesette s újra világnak üzte. Csak nehezen sikerült rávenni, hogy jelentkezék panaszával a csendőrségnél. Ott aztán ki-tűnt, hogy olyan vidéki atyafi lehetett a szőlhámós férjhelyettes, aki jól ismeri az asszony családi helyzetét és a birtokára vágyott. Az arca hasonlóságával meg a föllépésével sikerült is tévedésbe ojtani az asszonyt.

Sirva fordult ki a hivatal ajtaján a négynapos menyecske.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

* Az Uránia új műsorán ismét olyan fenomenális képek szerepelnek, melyek közül alig lehet kiválasztani a legjobbat, hogy a többi rovására ne dicserjük. Mindegyik kép egy-egy meglepetés. Többek között egy kedves mesekép a Királyfi és cigányleány meglepetésszámba megy csodás tájképeivel, gazdag scenirozásával. Tanulságos látványosság a lappföldi iramszarvas tenyésztés és a modern látóvalók közül Péter király konstantinápolyi látogatása gyakorlati különös vonzerőt. Csupa szin és érdekesség az egész új műsor, mely kiváló gyönyörűségére szolgál a közönségeknek. 241

SPORT.

+ Uszóverseny. A „Naptun“ uszóversenyének harmadik napján a 13 éven aluliak versenye (35 méter) és a 35 méteres gyorsúszás került elődöntésre. Az előbbiben Schwartz Ferenc és Zádor Antal vívtak elkésertes küzdelmet és végül egyszerre értak a célhoz. Az utóbbiban Schannen Béla bizonyult a leggyorsabbnak és 13 mp. alatt uszva végig a távot, egy méterrel győzte le fiatal ellenfelét. Részletes eredmény: 13 éven aluliak versenye. Első előfutam: I. Schwartz Ferenc, II. Schreiber Róbert. Idő 20 1/5 mp. Második előfutam: I. Deutsch Gábor, II. Csáldy Károly. Idő 22 mp. Harmadik előfutam: I. Schwartz Jenő, II. Zádor Antal, III. Amisó Rezső. Idő 18 3/5 mp. Első középfutam: I. Schwartz Ferenc, II. Schwartz Jenő. Idő 20 mp. Második középfutam: I. Zádor Antal, II. Deutsch Gábor. Idő 19 mp. Döntő: I. Schwartz Ferenc és Zádor Antal holtversenyben, 35 méteres gyorsúszás Döntő: I. Schannen Béla, II. Háhs László. Idő: 13 mp. Schannen végig vezetve biztosan győz.

+ Az aradi posta és távirat tisztviselők sport egyesületéből. A Temesvári Atlétikai Klub jó hírnevű football csapata vasárnap délután fél 4 órakor barátságos football mérkőzést fog tartani az Aradi Postások Sport Egyesületének football csapatával a vágóhid melletti sporttelepen. Előre láthatólag igen élvezetes játékot fog produkálni mind a két csapat. A temesváriak csapatában mind edzett és öreg játékosok vannak s az idén már több mérkőzést nyertek meg, míg a Postásoknak ez lesz az idei első nyilvános mérkőzése és teljesen új, fiatal játékosokból áll a csapat; mindannak dacára nagy ambícióval és szép játékkal fognak az erős küzdelemben menni.

Házi verseny. Az Aradi Postások Sport Egyesület f. hó 14-én, vasárnap délután 3 órakor saját telepén házi versenyt rendez tagjainak, valamint a sportkedvelők közönségnek. A verseny igen érdekes lesz, amennyiben az összes számok mind előnyversenyek lesznek.

Kirándulás Savanyukutra. Az Aradi Postások Sport Egyesület ezuton értesíti az összes tagjait, hogy folyó hó 15-én (ünnepe) délután Lippa-Savanyukuthoz családiai kirándulást rendez. Indulás Aradról d. u. 12 óra 37 perckor a begyaljai mo-torral. Jelentkezni lehet Denhoff Sándornál Arad, főposta. Részvételi díj személyenként 1 korona 60

fillér, melyben benne foglalatik a vasuti, valamint a lippai lóvasuti költség oda és vissza. Az Aradi Posta és Távirtda Tisztviselők Sport Egyesülete ez uton is értesíti az összes választmányi tagjait, hogy f. hó 5-én este 9 órakor a főpostán választmányi ülést tart. Egyben tudatják, hogy a házi versenyre nevezni lehet f. hó 11-ikén este 8 óráig Denhoff Sándornál a főpostán. Az elnökség.

MULATSAGOK.

(=) **Mulatság Alváca fürdőben.** Alváca, Brád, Kőrösbánya és Nagyhalmagy ifjúsága folyó hó 20-án (Szent István napján) a fürdővendéglő nagytermében táncmulatságot rendez, ezt megelőzőleg pedig világpostát, konfetti csatát, egyéb bohóságot és tűzijátékot a hegyen. A tűzijáték 9, a táncmulatság pedig 10 órakor kezdődik. A védnökök és rendezők névsora előre is biztosítja a mulatság sikerét. Az aradiaknak nagyon kényelmes az összeköttetésük. Délután 4 óra 20 perckor indulhatnak Aradról, 8 órakor már Alvácán vannak. Másnap hajnalban fél 4 órakor indulhatnak vissza. A kik meghívóra igényt tartanak, kériék azt levelezőlapon az alvácai rendezőségtől.

TANÜGY.

(-) **A Kazinczy-utcai polgári iskola értesítője.** Az aradi Kazinczy-utcai polgári iskola 1909-1910 iskolai évéről most jelent meg az intézet értesítője. Almásy T. Pál igazgató állította össze az ügyesen készített évi jelentést, melynek előjén emlékezés van Varjassy Árpád tanfelügyelő jubileumáról, Simay István haláláról, további részében pedig kimerítő és könnyen áttekinthető ismertetés az intézet elmúlt iskolaévbéli szép eredményü műk ödéséről.

A világ legjobb poudereje a 'Yes' Poudre' Powder

1951

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Marosfürdő. Levelét eljuttattuk az igazgató-sághoz, amely bizonyára segít a bajon.
X. Utána járunk és ha igaz, közöljük.

KÖZZEZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 3

Amerika 1-el olc-obb. Kínálat, vételkezd mérsékelt, 8 ezer mm. 5 fillérral magasabb.

Áru	Ár	Ár
Buza 1910. októberre	9.45-9.46	9.48-9.49
Buza 1911. áprilisra	9.75-9.76	9.78-9.79
Kecske 1910. októberre	7.10-7.11	7.10-7.11
Zsb 1910. októberre	7.21-7.22	7.20-7.21
Tengeri 1910. aug.-ra	5.80-5.81	5.78-5.79
Tengeri 1911. májusra	5.87-5.88	5.88-5.89

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

Aug. 3.

Magyar aranyjárdék 4%	112.75
Magyar koronajárdék 4%	91.45
Magyar koronajárdék 3 1/2%	81.75
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.60
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	93.50
Magyar nyerevény-sorsjegy kölcsön	224.25
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.-
Osztrák járadék papírban	297.50
Osztrák járadék ezüstben	97.50

Osztrák járadék aranyban	116.-
Osztrák koronajárdék 4%	93.50
1900. évi osztrák államsorsjegy	169.-
Osztrák-magyar bankrészvény	18.42
Magyar hitelbank-részvény	862.-
Osztrák hitelintézeti részvény	668.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	740.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.06
Német bíredalmi márka	-117.42 1/2
London vista	-240.07 1/2
Páris vista	95.25
20 márkás arany	23.48

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Aug. 3.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos uj	8.40-8.50
76	8.60-8.70
77	8.75-9.80
78	8.85-8.90

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos uj	8.35-8.40
Rozs uj	6.10-6.15
Árpa uj	5.10-5.20
Zsb uj	6.30-6.35
Tengeri régi	5.50-5.55

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

Aug. 3.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon feletti súlyban — fillérig; közép páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súlyban 142-44 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban 140-142 fillérig; könnyű páronként 150 kilogrammig terjedő súlyban 146-150 fillérig.

Sertéselészett: aug. hó 2. napján volt készlet 38915 darab, aug. 2. napján felhajtott 560 darab, aug. 3. napján elszállított 512 darab, aug. 3. napkra maradt készletben: 38,900 darab. A hízott sertés üzlet irányzata üzletellen.

Felolós szerkesztő:

BOLGAR LAJOS.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. aug. 4-én, csütörtökön:

- I. Irmszarvasok a Lappföldön. Látványosság.
2. Királyfi és cigányleány. Dráma.
3. Furlangos bankárleány. Humoros.
4. Onzetlen hősiesség. Dráma.
5. Pall házasodik. Humoros.
6. Orles, egy rombaidt város. Látványosság.
7. Szálloda a nyugalomhoz. Humoros.
8. Péter király Törökországban. Látványosság.

Előadások este fél hét órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 38. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTÉR.

Dr. Halász miskolci szakorvos

'SANITOL'

száj- és fogápoló szerel

Minden eddig létezőnél tökélecebb és megbízhatóbb szerek,

melyek a legújabbban megállapított tudományos és klinikai vizsgálatok alapján egyedül sikeres és helyesnek talált alapelvek szerint készülnek. Használati utasítás szerint eljárva, a fogakat megvédik a romlástól. Végtelen kellemes szájíz. Ideálisan tiszta száj és fogak. 2724

Megfizethetetlen előnyük,

hogy rendszeres használatuk mellett megvéd a heveny fertőző betegségektől (vörheny, kanyaró, torokgyik stb.) és azért gyermekek részére már ez okból is különösen áldásos a használatuk. Ideális szép és jó fogfelek. Kaphatók használati utasítással.

Vojtek és Weisz droguériájában, Aradon.

Nagy üveg szájvíz 2 korona, kis üveg 1 korona 20 fillér. Fogpor 1 korona. Fogkefe 1 korona 40 fillér.



Molyhalál!

Legjobb hatásu szer

MOLYOK

és azok petéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára ²/₁₀ literes 1 kor. 20 fillér. ¹/₂ literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

'RADICAL'

molypusztító poralakban,

elismert kitünő hatásu erős növénykeverék —20, —50 és 1 koronás dobozokban, továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, zuzott bors, lavendula, virág patchouli levél, bagaria-papír, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős hatásu és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősbitett dalmát rovarpor

—30, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve

Padlófényesítésre

és **B e e r e s z t é s r e**

Kemény padlóra (parquettákra) Dr. Friedländer-féle francia takarékpadiópaszta 1 kis doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egy aránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz ²/₁ liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20 fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin, Ceresin fehér és sárga viasz, hamuszár stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, padló-kefék és mázoló-csetek, szivacsok szivacs-hálók, mosdó-keztük és mosdó-ruhák **legjobb és legolcsóbb**

bevásárlási forrása 811

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 456. szám.



SZULTANORVÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, Nór- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétel következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségek, csúszos hántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22.
Kütkeszétség: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dör Gusztáv, a városháza szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

12833—1910.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy folyó évi július hó 1-től kezdve a hatósági jéggyár jegének árát a következőkben állapítottuk meg:

Az egy métermázsának megfelelő 7.5 adag jég a gyárban átvéve ...	2 k. 50 f.
Ugyanannak a házhoz szállítva ...	3 k. 30 f.
Métermázsán aluli kézi eladásnál a gyárban 1 kilogramm ...	— k. 08 f.
1/4 adag jég házhoz szállítva havonként ...	7 k. — f.
1 adag havonként ...	18 k. — f.
1 1/2 adag havonként ...	20 k. — f.
2 adag havonként ...	26 k. — f.
Minden további 1/4 adag	7 k. — f.

Arad, 1910. július 25.

A városi tanács.

12746—1910.

Hirdetmény.

Az aradi építőiparosok szövetségének indokolt kérelmére az eljárás szükséges egyszerűsítése érdekében az új építési szabályrendelet 59. §-ának azon értelmezést adjuk, hogy ezen §. 2-ik bekezdése

„csupán az új építkezéseknél és új homlokzatok készítésénél állítandó állványokra és történelmi anyagra leszállításokra vonatko-

zik, míg a javításokra valamint kisebb és a forgalmat sem nagy mértékben, sem hosszabb ideig nem gátló állványozásokra vonatkozólag, ugyszintén a kisebb mérvű anyaglerakásra vonatkozólag az eddigi gyakorlat marad érvényben.

Arad, 1910. július 2.

A városi tanács.

12532—1910.

Hirdetmény.

A földművelésügyi miniszter 1708. eln./1910. sz. rendeletére köz-

hirre tesszük, hogy az Oroszországgal 1906. évi február hó 15-én kötött kereskedelmi és hajózási szerződés aláírása alkalmával történt kölcsönös jegyzékváltás útján megállapított és a baromfinak és állati nyersterményeknek Ausztria-Magyarországban és Oroszországban való állategészség-rendőri kezeléséről, valamint az állatoknak, állati nyersterményeknek és vészterjesztő tárgyaknak Oroszországból a magyar szent korona országába való behozatalára és ezeken keresztül átvitelére nézve hatályban levő állategészség-rendőri kezelésről szóló határozmányokat az azok iránt érdeklődők az aljegyzői hivatalban (Városház, emelet 67. sz. ajtó) a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik.

Arad, 1910. július hó 2.

A városi tanács.

Arlejtési hirdetmény.

A gurahonci gör. kel. egyházközség bérházának építése céljából az aradi gör. kel. rom. szentszék által 3922—1910. p. u. jóváhagyott terv és költségjegyzék alapján f. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 órakor a régi iskola épületben árlejtés tartatik, Lázár Kornél nagyhalmágyi esperes vezetése alatt.

Kikiáltási ár 4641 korona 35 fillér.

Arlejtésen résztvevők a fenti ár 10 százalékát kézi záloggyanánt készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban kötelesek letenni az árlejtés megkezdése alatt.

Vállalkozók semminemű napidíj, vagy utazási költségre nem tarthatnak számot.

A terv és költségjegyzék a honcisoni gör. kel. román lelkész hivatalnál betekintheők az árlejtés napjáig.

Kelt Gurahoncon, 1910. július hó 31.

Gurahonci gör. kel. rom. hitközség:

Mera János,
hitközségi elnök,Hord Petru,
hitk. jegyző.

Arverési hirdetményi kivonat.

A máriaradnai királyi jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a Viktoria takarékpénztár végrehajthatónak 1254 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, (a máriaradnai kir. jbiróság) területén levő a grossi 35. sz. tkvi A. I. 1—11 sorszám 72—73, 869/b, 887/b, 992/b, 1081/b, 1104/b, 1111/b, 1121/b, 1151/b, 1159/b és 1163/b. hrsz. ingatlanokra az árverést 978 koronában, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi augusztus hó 30-ik napján d. e. 1/2 12 órakor Gross község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. Amennyiben ezen összeg el nem éretik, az árverést a kiküldött felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett, árfo-lyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 1 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszolgáltatni.

Kelt Máriaradnán, 1910. évi június hó 21. napján.

A Máriaradnai kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Polgár s. k.

2954

kir. járásbíró.

Keresek

november hó 1-ére egy 5 szobás modern urilakást 1-ső emeleten az Andrásy-uton, vagy annak közelében.

Ajánlatot kérek 2931

Roth József
szállítóhoz, Eötvös-u. 3.

Költözők figyelmébe

Van szerencsém a költözők szives figyelmét felhívni

villany műszerész-

üzletemre, hol is villamossági és házi telefon berendezéseket legju-tányosabban, azonnal készítek. — Költségvetéssel díjtalanul, készség-gel szolgállok. 2662

Szives pártfogást kér, kiváló tisztóval

Kappner Mór,

villany-műszerész

Arad, Forray-u. 20. Guttmann-ház.

Part-utca 4. számú

ház,

szabad kézből
eladó,
esetleg bérebe kiadó.

1501 Bővebbet ugyanott.

Jó karban levő
pálinkafőző-üst3 csővel, 2 leiter, egy hűtő
és két borkád 20—25 hl.

eladó.

Érdeklődők forduljanak
özy. Bencur Dánielnéhez
Gyorokra.

18959/1910 kh. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy egy előfordult vesztési eset következtében Aradváros területén levő ösz-szes kutyáknak f. 6. július hó 30-tól számított 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való ellátását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888 évi VII. t.-cz. végrehajtása a nagyméltóságú m. kir. földművelési ministerium által 40.000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: felhívom a közön-séget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, a melyek sz.j-kosár nélkül szabadon járnak, a pecér által elfogatni fognak s a törvény szerint kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőrkapitányi hivatal mint I-sőfoku állategészségügyi hatóságtól.

Aradon, 1910. évi augusztus 1.

Sarló,
főkapitány.

Nagymennyiségű
pléh-pánt
maculatura
Jutányos áron
eladó.

Adás-vétel.**Egy jóforgalmu**

szatócüzlet italméréssel, trafikkkal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2654

Jóforgalmu

fűszerüzlet és vendéglő rendkívül jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 2946

Modern kredenc

eladó. Cim a kiadóban. 2961

Egy teljesen új

8-as Wertheim szekrény jutányosan áron eladó. Cim a kiadóban. 2957

Keresek

megvételre, használt üzleti berendezéseket, Korcsmai asztal és székeket. Cim; Ispravnic P. Octavian kereskedő. Kerek u. p. Szent-Anna. 2942

Egy jó menetelű

korcsma üzlet eladó. Tudakozódní személyesen Lázár Vilmos utcai depóban. Veszek 80—150 literű üres, használt pálinkás hordókat. Farkas Ábrahám Lázár Vilmos-utca. 2935

Lakás.**Kiadó azonnal**

három szoba, fürdő szoba és mellékhelyiségekből álló tiszta utcai emeleti lakás. Kossuth-utca 46. 2947

Modern lakások.

Két 4 szobás erkélyes lakás minden szükséges mellékhelyiséggel új épületben november 1-re kiadó. Karolina-utca 8. sz. házban. 2890

Kiadó

Egy első emeleti lakás 4 szobás erkélyes lakás hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, gáz- és villanyvilágítással november 1-től kiadó. Salacz-u. Solymos Testvéreknel. 2932

4 szoba és mellékhelyiségekből

álló lakás elköltözés miatt azonnal kiadó Orczy-utca 27. szám alatt. 2917

Lakás

modern 7 szobás 1300 kor. és 3 szobás 900 kor árban, Sárossy-utca 5. szám alatt Friedmann-házban. november 1-től kiadó. 2919

Lakás kiadó

gróf Apponyi-ut (Nagy-körut) 8. számú házban egy modern II. em. 8 szobás lakás, f. évi november 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott a házfelügyelőnél, vagy Frick József építésznél. 2937

Kiadó

4 szobás lakás mellékhelyiséggel továbbá 2 tágas műhely esetleg raktárnak november 1-ére Csernovics Péter-utca 23. szám alatt. 2832

Kiadó

november 1-ére modern lakás, 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, zárt üvegezett folyosó, villanybevezetéssel, mellékhelyiségekkel. Bővebbet Bruckner butorüzlet Neuman palota. 2948

Lakás kiadó

Thököly-tér 6 számú házban egy modern 3 szobás földszinti lakás, november 1-re kiadó. Bővebbet a házfelügyelőnél, vagy Frick József építésznél. 2955

Azonnal kiadó

lakás Kossuth-utca 46. sz. Ugyanott eredeti festmények olcsón kaphatók. 2947

Betöltendők.**Vegyeskereskedésben**

kezdő segéd alkalmazást nyerhet. Ajánlatok Wittenberger Mór Kóvasszincz. 2921

Francia

német társalgás elemeinek oktatása. Petőfi-utca 5. sz. utolsó ajtó. 2951

Keresek

azonnali, vagy augusztus 15-ére belépésre egy fiatal fűszer- és vegyes izraelita segédet, aki a magyar és román nyelvet bírja igényeit jelölve. Berkovits Hermann, Brád. 2944

Különfele.**Lampion, Confetti**

legolcsóbb árban. Crépe papírok a legdivatosabb színekben. Nyári Divatalbum 80 fillér Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefon 517. 167

Ha cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Jobb házból való

iskolás gyermekeket elsőrendű ellátás és felügyelet mellett elfogad intelligens urinő Weitzer János-utca 3. sz. II. em. 2959

Könyv és zene.**A nyaraló és fürdőző**

közönség figyelmébe ajánlom 90 ezer kötetes kölcsönkönyvtáramat. — 30 000 kötetes zenekölcsönző intézet — Confetti és Lampionok legjutányosabb forrása. — Olcsóságok levélpapírosban. Üzleti könyvek: Strazzák stb. nagy raktára. — Irodai kellékek és írószerekben különlegességek. — Antiquarium. Kerpel Izsó könyvkereskedése Aradon. Telefon 385. sz. 525

Állást keres.**Intelligens**

urileány ajánkozik irodai munkák végzésére, esetleg előkelő üzletbe mint pénztárnoknő is elmegyjen. Meghívásra személyesen bemutatkozik. Cim a kiadóban. 2894

Német kisasszony

ajánkozik 1 vagy 2 gyermek mellé, helyben, vagy vidéken. Cim Dezső-u. 8. szám. 2953

Ipari munkák.**2 darab**

szép és jó karban levő 2 ajtós szekrény és 1 mosdó tükörrel jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 2885

572—1910

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a Kazinczy-utcai polgári fiu-iskola tetőjavítása iránt folyó év augusztus hó 8-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 3444 korona. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeinek 1910. évi augusztus 1-én tartott üléséből.

Gazdasági szék.

Kaligrafikus

írásu kereskedelmi iskolát végzett fiatalember 1000 korona kezdőfizetéssel

gyakornokul

felvétetik.

Sajátkezüleg írt pályázatok f. hó 20-ig a „Nagybutyini Takarékpénztár” Igazgatóságához, Nagybutyinba küldendő be.

Az állás szeptember elsején töltendő be.

A magyar és román nyelv írása kívántatik.

Főkellék: a szépírás.

2958



Olvasóinkat
tisztelettel kérjük
bevásárlásaiknál
lapunkban olvasott
hirdetésre hivatkozni.

